

Kim Kirkeby
Feldevej 1
7830 Vinderup

Dato: 18-04-2012
Sagsnr.: 050134-2010
Henv. til: Helene Kiærskou
Tlf.: 96117794

§ 11 MILJØGODKENDELSE

af svinebruget
Midtgård

Feldevej 1, 7830 Vinderup
Beliggende på matr. nr. 33b m.fl. Den sydvestlige Del, Ryde

**MILJØGODKENDELSE MED-
DELT I HENHOLD TIL LOV NR.
1486 AF 4/12-2009 OM
MILJØGODKENDELSE M.V. AF
HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD.....	8
Dokumentation	8
Frist for udnyttelse af godkendelse.....	8
Ansøger og ejerforhold.....	8
Ophør af husdyrbruget.....	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	9
Det ansøgte husdyrhold	9
Stalde.....	9
Ventilation	9
Rengøring af staldanlæg	9
Foder.....	10
Døde dyr	10
Opbevaring af flydende husdyrgødning.....	10
Påfyldning af gyllevogne.....	11
Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning.....	11
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>11</i>
Lugt	11
Transport.....	11
Støj.....	12
Støv.....	12
Lys.....	12
Spildevand	12
Skadedyr	13
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	13
Miljø- og ressourcestyring	13
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	14
Drift af husdyrbrugets arealer	14
Udbringning af husdyrgødning.....	14
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer</i>	<i>14</i>
Fosfor.....	14
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	14
Grundvand	15
Arter på habitatdirektivets bilag IV	15
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	15
KLAGEVEJLEDNING	15
OFFENTLIGGØRELSE	16
RETSBESKYTTELSE	17
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	17
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	18
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	19
GENERELLE FORHOLD.....	19
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	<i>19</i>
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	<i>20</i>
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	<i>21</i>
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	<i>22</i>
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	23

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det ansøgte husdyrhold	23
Produktionsniveau	23
Stalde	23
BAT i staldanlæg	24
Ventilation	26
Rengøring af staldanlæg	28
Foder	28
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	30
Affald og kemikalier	30
Døde dyr	32
Sprøjtemidler og medicin	32
Opbevaring af flydende husdyrgødning herunder afgasset biomasse	34
Påfyldning af gyllevogne	35
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning	36
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>37</i>
Ammoniak	37
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	38
Lugt	39
Transport	40
Støj	42
Støv	43
Lys	43
Spildevand	44
Skadedyr	44
Driftsforstyrrelser eller uheld	45
Renere teknologi og ressourcestyling	46
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	50
Drift af husdyrbrugets arealer	50
Udskiftning af udbringningsarealer	52
Sædskite	52
Udbringning af husdyrgødning	52
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	<i>55</i>
Grundvand	55
Bilag IV-arter	56
Generelle betragtninger for Natura 2000-områder	57
<i>Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Venø Sund og Udpegningsgrundlag</i>	<i>57</i>
<i>Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Nissum Fjord og Udpegningsgrundlag</i>	<i>58</i>
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	<i>60</i>
<i>Nitrat</i>	<i>60</i>
<i>Fosfor</i>	<i>67</i>
Holmgård Sø	72
Regionplanens målsætning	72
Tilstand	73
Næringsstoffer	73
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	75
BILAG	76
BILAG 1A – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	76
BILAG 1B – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	77
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	78
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	79
BILAG 4 – PLANMÆSSIGE FORHOLD	80
BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	81
BILAG 6 – RISIKOFORHOLD VED GYLLEUHELD PÅ HUSDYRBRUGETS ANLÆG	82
BILAG 7 – GYLLETRANSPORTRUTER	83
BILAG 8 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	84
BILAG 9 – OVERSIGTKORT OVER UDBRINGNINGSAREALERNE	85
BILAG 9 – AREALER DEL 1/3	86
BILAG 9 – AREALER DEL 2/3	87
BILAG 9 – AREALER DEL 3/3	88

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 10 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD – MARK 1-0.....	89
BILAG 10 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD – MARK 7-0 OG 8-0	90
BILAG 10 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD – MARK 15-0.....	91
BILAG 10 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD – MARK 26-0 OG 49-0	92
BILAG 10 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD – MARK 50-0 OG 54-0	93
BILAG 11 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD – MARK 39-0.....	94
BILAG 11 – JORDBUNDSTYPER.....	95
BILAG 12 – LAVBUNDSAREALER, OPLAND OG UDBRINGNINGSAREALER.....	96
BILAG 13 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	97
BILAG 14 – GRUNDEVANDSFORHOLD	98
BILAG 15 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDBRINGNINGSAREALER	99
BILAG 16 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDBRINGNINGSAREALER	100
BILAG 17 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2	101

Miljøgodkendelse udarbejdet af Holstebro Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S
Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg

Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968
E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	18.04.2012
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 11 (over 75 DE og mindre end 250 DE)
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Kim Kirkeby
CVR-nr. / P-nr.	19475980 / 1003834185
Husdyrbrugets adresse	Feldevej 1, Ryde, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97440050
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Kim Kirkeby
Matrikel	nr. 33b m.fl. Den sydvestlige Del, Ryde
CHR	57083
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	Nej
Ejendomsnr.	661-187130
Husdyrbrugets konsulent	Carsten Hejlesen, Nupark 47, 7500 Holstebro, tlf: 96296938/ 20854926 , e-mail: che@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 15.12.2010 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Feldevej 1, 7830 Vinderup. Husdyrbruget bliver større end 75 DE og mindre end 250 dyreenheder (DE) og er derfor omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er *ikke* omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet².

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt. I 2006 er husdyrbruget VVM-screenet til et dyrehold bestående af 560 årssøer og 15.680 smågrise svarende til i alt 219,8 DE. Denne udvidelse blev dog ikke gennemført, hvorfor dyreholdet jf. screeningen fra 2002 stadig udgør 330 årssøer og 8.250 smågrise (7,3-32 kg) samt 194 polte (30-102 kg) svarende til 123,38 DE.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 123,38 DE til 134,64 DE fordelt på 340 søer og 10.000 producerede smågrise (7,3 – 32 kg) samt 200 polte (32-107 kg). Den ansøgte udvidelse finder sted i eksisterende bygninger. Ansøger ejer og driver ligeledes husdyrbruget på Øster Stendisvej 1, 7830 Vinderup, hvor der produceres slagtesvin. Nærværende miljøgodkendelse omfatter kun husdyrbruget Midtgård beliggende Feldevej 1.

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke indenfor bufferzoner i forhold til naturtyper med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i husdyrloven eller i nærheden af øvrige værdifulde naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det vurderes, at husdyrbruget ikke vil påvirke omkringliggende natur væsentligt negativt.

Udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Nissum Fjord (Felsted Kog) og Limfjorden (Venø Bugt) herunder i oplandet til Holmgård Sø. Nogle udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde, men det er vurderet, at udvaskningen fra rodzonen ikke påvirker drikkevandskvaliteten. Størstedelen af udbringningsarealerne er beliggende i nitratklasse I og resten i nitratklasse 0. Der udbringes primært afgasset biomasse og svinegylle fra ansøgers andet husdyrbrug på udbringningsarealerne op til 1,40 DE/ha. Hovedparten af udbringningsarealerne er beliggende i et ikke fosforfølsomt opland, og derfor er de pågældende arealer rubriceret i fosforklasse 0. De resterende udbringningsarealer afvander til et fosforfølsomt Natura2000 område, men heraf er størstedelen robuste arealer. Nogle få arealer er drænedede lavbundsarealer, og disse er således rubriceret i fosforklasse 2.

¹ Lov nr. 1486 af 04/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 75 DE, men under 250 DE og er derfor omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed ikke omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 340 årssøer, 10.000 producerede smågrise (7,3-32 kg) samt 200 polte (32-107 kg) svarende til i alt 134,64 DE, på husdyrbruget matr. nr. 33b m.fl., Den sydvestlige Del, Ryde, beliggende Feldevej 1, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på virksomhedens ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Helene Kiærskou
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jvf. bilag 17 eller lign.), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Frist for udnyttelse af godkendelse

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

Ansøger og ejerforhold

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

5. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gullebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

6. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Årssøer	340	79,08
Smågrise (7,3-32 kg)	10.000	50,00
Polte (32-107 kg)	200	5,56
I alt		134,63

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i Skema 2. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår.

Stalde

7. Staldanlægget skal indrettes og dyrene skal fordeles i staldene som følger:

Stald ID	Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Staldsystem
			Stipladser	Antal	
ST-67499	Løbe, drægt-, og løsgående drægtige	Årssø	241	321	Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
		Årssø	14	19	Løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, fuldspaltegulv
ST-67501	Farestald	Årssø	90	340	Farestald, kassestier, delvis spaltegulv
ST-67503	2-klimastald	Smågrise (7,3-32 kg.)	1.360	8.850	To-klimastald, delvis spaltegulv
ST-67819	Smågrise og poltestald	Smågrise (7,3-32 kg.)	200	1.150	To-klimastald, delvis spaltegulv
		Slagtesvin (32-107 kg.)	112	200	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv

Ventilation

8. Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for de pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst en gang hvert forår. Rengøringen skal noteres i driftsjournalen bilag 17.

Rengøring af staldanlæg

9. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Foder

10. Der skal anvendes fasefodring i forbindelse med fodring af årssøer og smågrise.
11. Alle foderblandinger til årssøer, smågrise og polte skal være tilsat fytase svarende til minimum standarddosis ved den pågældende foderblanding og den praktiserede fasefodring.
12. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - antal producerede dyr (smågrise og polte)
 - antal årssøer
 - antal fravænnede grise pr. årssø
 - fravænningsalder og -vægt
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og udgangsvægt for smågrise og polte)
 - foderforbrug pr. årssø
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FE_{so} i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden
 - foderforbrug pr. kg tilvækst (smågrise og polte)
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FE_{sv} i foderblandingerne

Ligeledes skal der årligt laves en beregning over indhold af fosfor og råprotein pr. FE_{sv} på basis af det faktisk registrerede forbrug af de enkelte foderblandinger.
13. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver 3. måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder. Blandeforskriften skal opbevares i logbogen jf. bilag 17.
14. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver 3. måned samt evt. blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Døde dyr

15. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

16. Der må på husdyrbruget maksimalt opbevares afgasset biomasse svarende til 13.020 kg N og 3.040 kg P svarende til den på husdyrbruget producerede mængde gylle.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

17. Husdyrbruget skal til stadighed kunne dokumentere, at der er 9 måneders opbevaringskapacitet.
18. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 17.

Påfyldning af gyllevogne

19. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
20. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

21. Al produceret dybstrøelse fra løbe- og drægtighedsstalden skal opbevares i stalden indtil den køres direkte ud og nedpløjes.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Lugt

22. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.
23. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

24. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel. Holstebro Kommune vurderer eventuelle støj- og støvgener.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

25. Gødningstransporter skal finde sted i henhold til det i bilag 7 ansøgte.
26. Husdyrbrugets transporter skal finde sted inden for normal arbejdstid. Sæsonbetonet transport, der finder sted udenfor normal arbejdstid skal søges begrænset.

Støj

27. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

28. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industri-støj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 27 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregulering og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Støv

29. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Holstebro Kommune vurderer eventuelle støvgener.

Lys

Ingen vilkår. Se vilkår under Miljø- og ressourcestyling.

Spildevand

30. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til søer, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Skadedyr

31. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
32. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

33. Der skal foreligge en ny beredskabsplan inden udgangen af 2012. Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit med en udførlig beskrivelse af, hvad man vil gøre i forbindelse med evt. udslip af afgasset biomasse i forhold til at forhindre at biomassen ikke løber til dræn og herfra videre til den § 3 beskyttede sø beliggende ca. 85 meter syd for ejendommen. Den opdaterede beredskabsplan skal accepteres af Holstebro Kommune.
34. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

35. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer, jf. bilag 17.
36. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk for-svarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
37. Holstebro Kommune kan i forbindelse med tilsyn kræve, at husdyrbruget redegør for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljø-belastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
 - Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner
 - Affaldsreducerede tiltag
38. Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gen-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

nemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførsel af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

39. Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

40. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 9.
41. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 267,77 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 12, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 1,40 DE/ha.
42. Der skal afsættes flydende husdyrgødning svarende til 117,43 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 12.

Udbringning af husdyrgødning

43. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tæt bebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

MILJØPÅVIRKNING FRA HUSDYRBRUGETS AREALER

Fosfor

Ingen vilkår.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

44. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er ri-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

siko for afstrømning.

45. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
46. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Grundvand

47. Der skal hvert år dyrkes efterafgrøder på de ansøgte arealer svarende til 1,10 % udover Plantedirektoratets til enhver tid gældende krav om ekstra efterafgrøder. De ekstra pligtige efterafgrøder skal fremgå af gødningsregnskabet til Plantedirektoratet.

Arter på habitatdirektivets bilag IV

48. Såfremt der verificeres padder omfattet af habitatbekendtgørelsen bilag IV i området, skal der etableres en 10 meter dyrkningsfri zone omkring det pågældende vandhul på udbringningsarealerne.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 16-05-2012 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 18-04-2012.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyr for privatpersoner er 500 kr. Hvis klage indgives af andre, herunder af virksomhe-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

der, organisationer eller offentlige myndigheder, er gebyret 3.000 kr. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at godkendelsen ikke må udnyttes før klagefristens udløb. En klage over miljøgodkendelsen vil medføre opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Kim Kirkeby, Feldevej 1, 7830 Vinderup (ansøger)
- Carsten Hejlesen, Nupark 47, 7500 Holstebro (ansøgers konsulent). E-post: che@hflc.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. E-post: nst@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov. E-post: enie@eaaa.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening, Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, Fjand. 6990 Ulfborg. jenson@mail.dk

Meddelelse om miljøgodkendelse sendes til:

- Heidi og Henrik Schmidt Madsen, Baunehøjvej 14, 7830 Vinderup (nabo)
- Merethe og Ole Breum, Stendisvej 23, 7830 Vinderup (nabo)
- Vagn Kristensen, Feldevej 3, Ryde, 7830 Vinderup (nabo og bortforpagter)
- Jakob Andersen, Feldevej 7, Ryde, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Susanne Lodahl Sigaard og Kristian Sigaard, Skolevænget 11, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Leif Eriksen, Vester Trabjergvej 26, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Maabjerg Bioenergy Leverandørforening Amba, Att. Alan Lunde, Nupark 51, 7500 Holstebro. E-post: hsq@maabjerg-bioenergy.dk (gyllemodtager)

I perioden 20.03.2021 til 10.03.2012 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring hos nedenstående:

- Kim Kirkeby, Feldevej 1, 7830 Vinderup (ansøger)
- Heidi og Henrik Schmidt Madsen, Baunehøjvej 14, 7830 Vinderup (nabo)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Merethe og Ole Breum, Stendisvej 23, 7830 Vinderup (nabo)
- Vagn Kristensen, Feldevej 3, Ryde, 7830 Vinderup (nabo og bortforpagter)
- Jakob Andersen, Feldevej 7, Ryde, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Susanne Lodahl Sigaard og Kristian Sigaard, Skolevænget 11, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Leif Eriksen, Vester Trabjergvej 26, 7830 Vinderup (bortforpagter)
- Maabjerg Bioenergy Leverandørforening Amba, Att. Alan Lunde, Nupark 51, 7500 Holstebro. E-post: hsg@maabjerg-bioenergy.dk (gyllemodtager)
- Carsten Hejlesen, Nupark 47, 7500 Holstebro (ansøgers konsulent). E-post: che@hflc.dk

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Feldevej 1, 7830 Vinderup samt de udbringningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12-2009, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2020.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 18.04.2012. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 11, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Kim Kirkeby ejer og driver husdyrbruget på Feldevej 1, 7830 Vinderup under CVR nr. 19475980. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Kim Kirkeby. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 3,7 km nordøst for byzone Borbjerg og 6,3 km sydøst for sommerhusområde ved Handbjerg Strand. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand
Nærmeste nabo (Stendisvej 23) – krav 50 meter	140 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, Borbjerg - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	3,8 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende, Bofællesskab på Grønnevang, Savstrup - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	7,0 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, Ryde - vurdering indenfor 300 meter	800 m

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Højmose	> 5 km
Lobeliesø	> 5 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	1,4 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 2 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 5 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 5 km
Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer* og vandhuller med kransnålag og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 5 km
*) Disse søtyper er endnu ikke fuldstændigt kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.	

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Der opføres ikke nye stalde, lagre eller lign. i forbindelse med projektet, og derfor er kravene ikke relevante i nærværende sag.

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering i forhold til anlægget

Den nordligste del af anlægget er beliggende inden for et område, der i kommuneplanen 2009-2021 er udpeget som et område med landskabelig værdi, se bilag 5. De landskabelige værdier knytter sig til de karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet. Det gælder både det landskab, vi færdes i dagligt, og de områder, der har særlig regional, national eller international betydning. Landskabet danner det fysiske grundlag for naturen og for menneskers rekreation, produktion og bosætning. Retningslinjerne i landskabsområder er, at de landskabelige værdier tillægges særlig stor vægt. Ønsker om etablering af byggeri og tekniske anlæg, samt ændringer af arealanvendelse, der kan forringe landskabets karakter, skal vurderes med udgangspunkt i landskabets særkende. Der opføres ikke nybygninger i forbindelse med det ansøgte projekt, og det vurderes derfor, at landskabets karakter ikke påvirkes væsentligt.

Ejendommen er delvis beliggende i et område indenfor skovbyggelinie. Skovbyggelinjen medfører, jvf. Naturbeskyttelseslovens § 17 stk. 1, at der er byggeforbud, når der er tale om offentlig skov. Dog er der undtagelser fra forbuddet, jvf. § 17 stk. 2, pkt. 3, der angiver, at driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene er undtaget. Da der ikke opføres nybygninger i forbindelse med det ansøgte projekt, er den planlagte udvidelse ikke i konflikt med naturbeskyttelseslovens § 17.

Vurdering i forhold til arealer

Flere af husdyrbrugets arealer er beliggende i et område, der i kommuneplanen 2009-2021 er defineret som et særligt værdifuldt kulturhistorisk område, jvf. bilag 16. Kulturarvsarealet dækker dele af den såkaldte "Oldtidsvej", som løber langs sidste istids hovedopholdslinie gennem hele Vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å. Kulturarvsstyrelsen har udpeget det samme areal som et kulturarvsareal. Oldtidsvejen er den lange række af gravhøje, der ligger langs isens hovedopholdslinie under sidste istid fra Trans ved Vesterhavet ind over Kilen ved Struer over Holstebro, Borbjerg, Sevel til Trandum ved Karup Å og så videre ind i tidl. Viborg Amt. Oprindeligt har der ligget mindst 1500 gravhøje på denne række, som formentlig har markeret et vejforløb. Gravhøjene kan dateres fra slutningen af stenalderen til begyndelsen af jernalderen, med overvægt i slutningen af stenalderen. Højrækken udgør et samlet kulturmiljø - et vejforløb. Det er det, der adskiller højene fra andre højgrupper, og det der gør strækningen enestående og værd at bevare og formidle. Kulturarvsarealet dækker dele af den såkaldte "Oldtidsvej", som løber langs sidste istids hovedopholdslinie gennem hele vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å. Vejforløbet eller vejkorridoren markeres af 1) fredede og overpløjede gravhøje, samt af 2) vejspor, som ses i heder og på luftfotos, og af 3) eksisterende veje og hulveje. Forløbet er meget markant fra Vesterhavet og helt ind til Stubbergård Sø og Flynder Sø. Herefter på det sidste korte stræk er der flere

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

forløb, som hver især er markeret med gravhøje, men ikke så markant, som på resten af strækningen. Forløbet strækker sig over ca. 77 km. Der er ca. 430 fredede gravhøje i forløbet og registreret ca. 1070 overpløjede høje (hvoraf nogle kun er registrerede på luftfotos), altså i alt ca. 1500 gravhøje. Højrækken er uden tvivl en af de mest markante i landet.

En del marker er beliggende i et område, der i kommuneplanen 2009-2021 er udpeget som et kulturmiljø, jvf. bilag 16. Området omkring Hellegård Ådal, Holmgård Sø og Borbjerg Møllesø har siden stenalderen været et vigtigt bebyggelsesområde. Her har været en naturlig adgang til Limfjorden og rige ressourcer i form af vandløb, enge og frugtbar jord. På begge sider af ådalen ligger masser af spor af stenalder-, bronzealder og jernalderbebyggelser. I området omkring Brødbæk og Store Ryde Mølle er koncentrationen af oldtidsfund særlig stor. Her har formentlig været et overgangssted over ådalen. Området er en kulturgeografisk helhed med kirke, kro, fredet præstegård og sogn. Borbjerg Møllesø er en del af tunneldalen, der med Hellegård Å munder ud i Limfjorden ved Handbjerg. Dette vandsystem dannede førhen baggrund for flere betydelige vandmøller som de endnu eksisterende Borbjerg Mølle og Store Ryde Mølle.

Beskyttede fortidsminder

Der er ikke registreret beskyttede fortidsminder på det ansøgte udbringningsareal.

Beskyttede diger

Langs med mark 15-0, 20-0, 24-0, 30-0, 35-0, 37-0, 42-0, 43-0, 45-0, 50-0, 52-0, 53-0 og 54-0 ligger beskyttede diger, jvf. bilag 16. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Der må derfor ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digernes placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 1) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 2:

Skema 1. Produktionsstørrelse

Dyreart/type	Tilladt produktion		Ansøgt drift	
	Antal	DE	Antal	DE
Årsso	330	76,74	340	79,08
Slagtesvin (32 – 107 kg)	194	5,39	200	5,56
Smågrise (7,3 – 32 kg)	8.250	41,25	10.000	50,00
I alt		123,38		134,64

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold som beskrevet i skema 1 indenfor hvert planår (1. august-31. juli).

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 2 hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 2.

Stald ID er angivet i overensstemmelse med ansøgningskemaet.

Skema 2. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Stald ID	Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift			Staldsystem
			Antal	DE	Stipladser	Antal	DE	
ST-67499	Løbe, drægt-, og løsgående drægtige	Årssø	312	50,68	241	321	52,15	Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
		Årssø	18	2,92	14	19	3,09	Løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, fuldspaltegulv
ST-67501	Farestald	Årssø	330	23,14	90	340	23,84	Farestald, kassestier, delvis spaltegulv
ST-67503	2-klimastald	Smågrise (7,3-32 kg.)	7.300	36,50	1.360	8.850	44,25	To-klimastald, delvis spaltegulv
ST-67819	Smågrise og poltestald	Smågrise (7,3-32 kg.)	950	4,75	200	1.150	5,75	To-klimastald, delvis spaltegulv
		Polte (32-107 kg.)	194	5,39	112	200	5,56	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv
				123,38			134,64	

Udvidelsen fra 330 til 340 årssøer, 8.250 til 10.000 producerede smågrise pr. år og 194 til 200 producerede polte pr. år finder sted i de eksisterende stalde, der ikke renoveres lige som antallet af stipladser er uændret fra nudrift til ansøgt drift. Udvidelsen kan således gennemføres med baggrund i en produktivitetsstigning.

I forbindelse med udvidelsen opføres der ingen nybygninger. For at sikre at ammoniakemission fra husdyrbruget ikke overstiger det ansøgte fastholdes ved vilkår, at staldene indrettes som angivet i skemaet ovenfor. I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelse med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav.

BAT i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel at mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Teknologivalg i stald ST-67499

Antallet af årssøer udvides fra 330 til 340. Heraf er 321 årssøer løsgående på dybstrøelse + spaltegulv i drægtighedsstalden, der er opført i 2000. Dermed er lovkravet gældende pr. 1. jan 2013 om, at samtlige drægtige søer skal opstaldes som løsgående senest 4 uger efter løbning og indtil 7 dage før faring overholdt. De øvrige 19 dyr er individuelt opstaldet på fuldspaltegulv i løbestalden. Løbestalden er fra 1981 og renoveret i 2000. Der foretages ingen ændringer af staldsystemet i hverken løbe- eller drægtighedsstalden.

Teknologivalg i stald ST-67501

Antallet af årssøer udvides fra 330 til 340. Udvidelsen sker som følge af øget produktivitet på ejendommen. Farestalden er opført i 1975 og stalden er renoveret i 2001. Stalden er indrettet med kassestier med delvis spaltegulv til de farende og diegivende søer.

Teknologivalg i stald ST-67503

Antallet af producerede smågrise øges fra 7.300 pr. år til 8.850 pr. år. To-klimastalden er opført i 2000 og er indrettet med delvis spaltegulv.

Teknologivalg i stald ST-67819

Stalden er en smågrise- og slagtesvinestald. Antallet af producerede smågrise øges fra 950 til 1.150 pr. år, og afsnittet til smågrise er indrettet som to-klimastald med delvis spaltegulv. Antallet af producerede slagtesvin øges fra 194 til 200 pr. år. Slagtesvinene er opstaldet på delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv.

Holstebro Kommunes vurdering af ansøgers teknologivalg

Holstebro Kommune har ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), udregnet et samlet ammoniakemissionsniveau fra stalde og lagre, som den ansøgte produktion skal overholde for at opfylde kravet om anvendelse af BAT, se Skema 3.

Den samlede ansøgte emission fra anlægget ligger på 2.161,20 kg N/år. Dette er 3,41 kg N/år mindre end den beregnede emissionsgrænseværdi på 2.164,61 kg N/år, hvormed kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik i relation til ammoniak fra anlægget er overholdt. Som virkemiddel til at overholde kravet har ansøger valgt, at al produceret dybstrøelse på husdyrbruget køres direkte ud og pløjes ned. Standard for produktionsmetoden er, at 50 % køres direkte ud og nedpløjes. For at sikre at denne forudsætning overholdes stiller Holstebro Kommune vilkår om, at al produceret dybstrøelse i ansøgt drift køres direkte ud fra stalden og pløjes ned.

Skema 3. Beregning af BAT-emissionsgrænseværdi for den ansøgte husdyrproduktion.

BAT-beregning, Ammoniak								
Dyretype og staldsystem	Antal dyr	Antal DE	Korrektionsfaktor	Kg NH ₃ -N pr. årsdyr (EMG)	På stald	I alt kg NH ₃ -N/år	Note	
<i>ST-67499: Løbe-, drægt- og løsgående drægtige, eksisterende</i>								
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	321	52,15		3,09	12 mdr.	990,38	1 og 2	
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, fuldspaltegulv	19	3,09		2,55	12 mdr.	48,45	3	
<i>ST-67501: Farestald, eksisterende</i>								
Årsso, Farestald, kassestier, delvis spaltegulv	340	23,84		0,80	12 mdr.	272,00	3	
<i>ST-67503: 2-klimastald, eksisterende</i>								
Smågrise (7,3-32 kg.), to-klimastald, delvis spaltegulv	8.850	44,25	1,10	0,071	12 mdr.	689,66	3 og 4	
<i>ST-67819: Smågrise og poltestald, eksisterende</i>								
Smågrise (7,3-32 kg.), to-klimastald, delvis spaltegulv	1.150	5,75	1,10	0,07	12 mdr.	89,62	4	
Slagtesvin (32-107 kg.), delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	200	5,56	1,06	0,35	12 mdr.	74,50	5	
Sum		134,64				2.164,61		
<i>Noter</i>								
1	EMG for dybstrøelse er referencestaldsystemet, EMG = 3,98							
2	jf. MST vejledende Emissionsgrænseværdi. Staldarealet er 2/3 dybstrøelse og 1/3 fuldspaltegulv: EMG = 2/3 x 3,98 + 1/3 x 2,55 = 3,50 kg NH ₃ -N pr. årsdyr. Da reel fordampning fra staldsystemet er 3,09 kg NH ₃ -N pr. årsdyr anvendes dette tal som EMG.							
3	jf. MST vejledende Emissionsgrænseværdi							
4	jf. MST vejledende Emissionsgrænseværdi Korrektionsfaktor: $((32-7,3) \times (20,95+0,177 \times (32+7,3)))/628 = 1,09758$							
5	jf. MST vejledende Emissionsgrænseværdi Korrektionsfaktor: $((107-32) \times (4,74+0,0246 \times (107+32)))/575 = 1,06427$							
	Samlet emission fra ansøgning						2.161,20 kg N/år	
	- Holstebro Kommunes BAT-krav						2.164,61 kg N/år	
	Resterende						-3,41 kg N/år	

Ventilation

Anlægget er etableret med mekanisk undertryksventilation med vægventiler i alle stalde på nær i farestalden, hvor der er ligetryksventilation. Undertryksventilationssystemet er det mest udbredte ventilationsprincip i Danmark og kan anvendes til alle kategorier af grise.

Fordelene ved princippet er:

- Mindre modstandstal i forhold til andre ventilationsprincipper, og dermed et lavt energiforbrug.
- Opadrettet afkast, hvilket er en fordel ved lugtgener.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- Minimumsventilationen kan styres, hvilket giver en fordel ved fugtjernelse og regulering af varmen i stalden.

Ventilationssystemet rengøres jævnligt. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget. Al ventilation er styret af et temperatur- og luftfugtighedsreguleret PC- og frekvensreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget. Ventilationsanlægget kontrolleres kontinuerligt både via PC med alarm men også manuelt.

Ventilationsudsugningsstudse er forsynet med koniske kraver, der øger den specifikke ydelse. Dermed reduceres energiforbruget implicit.

Holstebro Kommunes vurdering af ventilationsanlægget

Ventilatorens hastighed reguleres med den såkaldte frekvensregulering, hvor elnettets 50 Hz omformes til en lavere frekvens. Jo lavere frekvens, desto lavere hastighed. Frekvensregulering sikrer, at motoren bevarer sit drejningsmoment, selv om hastigheden reguleres næsten ned til nul. Ventilatoren kan således køre meget stabilt selv ved lave hastigheder og stærke vindpåvirkninger. Energimæssigt er frekvensregulering mere effektivt end spændingsregulering.

Energiforbruget på et undertryk anlæg i forhold til et ligetryks anlæg er op til 50 % lavere. Ligetryks anlæg giver en stabil ventilation i brede og lavloftede stalde, da der anvendes ventilatorer i både indtag og udkast. Undertryksventilation består af en eller flere mekaniske luftafkast. Luftindtaget er udformet som væg - eller loftventiler. Metoden i ventilationen giver et undertryk på 5-10 Pa. Det er undertrykkets størrelse og vægventilernes udformning, der er afgørende for indblæsningshastigheden samt energiforbruget. Jo større undertryk, desto større energiforbrug.

I henhold til normtal udgør ventilation ca. 35 % af et svinebrugs energiforbrug. Ventilationsanlæg består af mange - og for nogles vedkommende - ret følsomme komponenter. Løbende vedligeholdelse er med til at sikre et korrekt og optimalt fungerende ventilationsanlæg. Vedligeholdelse omfatter blandt andet kontrol af temperatur- og evt. luftfugtighedsfølere. Fejlvisning på følere kan være betydelig og årsag til et markant merforbrug af energi - især hvis der tilføres varme til stalden fra et opvarmningsanlæg. Følere, der viser for lav temperatur og/eller for høj luftfugtighed, vil medføre et større varmeforbrug end nødvendigt. Tillige vil en for tør staldluft kunne påvirke dyrenes sundhed. Beskadigede ventilatorvinger har en forringet energieffektivitet og vil desuden give mere støj. Defekte lejer støjer, har forringet energieffektivitet og kan give pludselige nedbrud. Regelmæssig rengøring har stor betydning for ydelsen og energiforbruget. Ventilationskanalerne skal generelt renses mindst én gang om året for at sikre optimal ydelse. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ventilationsanlæggene vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for de pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst en gang årligt og rengøringen skal noteres i driftsjournalen bilag 17.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, skal der føres eftersyn med og rengøring af ventilatorer samt temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ikke er behov for ret stor ventilation. Holstebro Kommune vurderer at anlægget, med det stillede vilkår, lever op til kravet om BAT.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Ansøger oplyser, at løbe- og drægtighedsstalden holdes kontinuerlig ren. Der foretages grundigere rengøring i de to årlige perioder, hvor dybstrøelsesmatten udskiftes, som er forår og efterår.

Farestald, 2-klimastald og smågrise- og poltestald rengøres og desinficeres mellem hvert hold med henblik på at holde et så lavt smittepres som muligt. Rengøringen består af iblødsætning af stald efterfulgt af højtryksrensning og udtørring.

Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT, at anvende rengøringsmetoder, der minimerer vandforbruget hertil. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT.

Foder

Foderråvarer opbevares i soyaskråsilo (L), kornsiloerne (K) og mineralblandinger i bigbags i foderladen (F), jf. bilag 2. Desuden opbevares halm i nærlager ved drægtighedsstalden (J). Der kan opstå støvgener ved transport med halm især i forbindelse med hjemtransport.

Der anvendes tørfodring og dette tildeles dyrene ved fasefodring. Ansøger oplyser, at foderblandingerne er afstemt næringsstofmæssigt, så grisenes behov på det enkelte vækststadium tilgodeses, og der samtidig ikke sker en overdosering med enkelte næringsstoffer.

En forbedring af foderudnyttelsen reducerer udskillelsen af både kvælstof og fosfor. Ved en forbedring i foderudnyttelsen i forhold til landsgennemsnittet på 5 procent for smågrise og 6 procent for slagtesvin vil N og P indhold i gødningen reduceres med ca. 10 procent. Kvælstofudskillelsen kan - udover ved forbedring af foderudnyttelsen – reduceres ved sænkning af proteinindholdet i foderet. Proteinindholdet sænkes ved øget anvendelse af frie aminosyrer i stedet for proteinfodermidler og ved anvendelse af fasefodring, hvor indholdet af protein løbende tilpasses grisenes behov. Hovedparten af reduktionen opnås som følge af brug af frie aminosyrer. Reduktion af kvælstofindholdet i gødningen bevirker en endnu større reduktion i ammoniakfordampningen, da mængden af kvælstof udskilt igennem urin reduceres mere end total-N, og da pH i gyllen falder, når proteinindholdet i

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

foderet sænkes. Ammoniakfordampningen kan endvidere formindskes ved tilsætning af benzoesyre eller erstatning af kridt med salte, der forsurer urinen.

Mængden af kvælstof (N) og fosfor (P) i den producerede husdyrgødning kan nedsættes ved foderkorrektioner. Total-N og P i husdyrgødning beregnes normalt ud fra normtal. I de tilfælde, hvor den aktuelle produktion afviger fra kriterierne for normtallene, kan mængden af total-N og P i gødningen beregnes ud fra de faktiske produktionsforhold. Ved en type-2-foderkorrektion beregnes mængden af total-N og P ud fra de faktuelle produktionsforhold i forhold til foderforbrug og fodersammensætning samt ind- og afgangsvægt m.v.

Da den ansøgte produktion svarer til kriterierne for normtallene, og foderkorrektioner ikke er benyttet som virkemiddel til reduktion af kvælstof (N) og fosfor (P) i husdyrgødningen, er der således ikke beregnet type-2 korrektioner.

Tilsætning af fytase

Fosfor er et livsnødvendigt næringsstof for svin. Samtidig udgør fosfor et stigende miljøproblem i vandmiljøet.

Fordøjeligheden af fosfor i foderblandinger til svin er ofte lav, hvorved en betydelig mængde fosfor udskilles via gødningen. Ved at tilsætte enzymet fytase til svinenes foder kan fosfor, der er bundet som fytat i korn og olieholdige frø, blive tilgængeligt for svinene. Ved tilsætning af enzymet fytase er der dermed et mindre behov for at tilsætte uorganisk fosfor til svinenes foder. Alt i alt vil tilsætning af en mindre mængde uorganisk fosfor og udnyttelse af fosfor, der er bundet i fytat, medvirke til at der udbringes mindre fosfor på markerne og dermed bliver udvaskningen af fosfor fra marken til vandmiljøet forventeligt mindre.

Ansøger oplyser, at fytasetilsætning til dyrenes foder sker efter behov.

Vurdering

I de respektive teknologiblade vedr. fosfor i foder til slagtesvin, søer og smågrise, er angivet en række forskellige niveauer for foderets indhold af fosfor. Forudsætningerne for at nå ned på disse niveauer afhænger bl.a. af fytasetildelingen i forhold til standarddosis og antal fodringsfaser. Jf. teknologiblade er fytasetilsætning svarende til standarddosis aktuelt ved alle niveauer, og derfor stilles der vilkår om der skal tilsættes fytase til alle foderblandinger for polte, søer og smågrise svarende til minimum standarddosis. Tilsvarende er fæfodring en forudsætning med henblik på at opnå de angivne fodringsniveauer i teknologiblade for søer og smågrise, hvorfor der stilles vilkår herom.

Svinegyllen afhændes til Maabjerg BioEnergi, hvor den efter afgang separeres, så der fremkommer en fiberfraktion med et højt indhold af fosfor og organisk bundet kvælstof, der afbrændes. Herved er P-indholdet i væskefraktionen, der returneres til husdyrbruget, omkring 0,8 kg/ton. Ud fra Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår er den maksimale fosforudledning beregnet som én samlet BAT-emissionsgrænseværdi på 34,5 kg P/ha/år for den ansøgte produktion ved 1,4 DE/ha/år. Emissionsgrænseværdien er beregnet som et vægtet gennemsnit, der afspejler DE-fordelingen mellem søer, smågrise og polte. Jf. ansøgningen er den aktuelle fosforemission på 30,6 kg P/ha/år for det ansøgte projekt,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

hvormed BAT-emissionsgrænseværdien vurderes at være overholdt. Samlet vurderer Holstebro Kommune, at de ansøgte foderstrategier for ammoniak og fosfor lever op til BAT.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Skema 4. Registrerede olietanke på husdyrbruget

Type	Placering	Fabrikant	Type nr.	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Lade	Roug	01-5023	2009	2.500 L, Diesel
Overjordisk	Lade	Roug	106021	2001	2.500 L, Fyringsolie

Den overjordiske 2.500 L dieselolietank er placeret i kemirummet i maskinhuset, hvor tankning finder sted. Den overjordiske 2.500 L fyringsolietank er placeret i foderladen. Begge tanke er placeret på befæstet areal uden afløb til gyllebeholder, dræn eller lign.

Olier og kemikalier

På ejendommen opbevares olie og spildolie i egnede beholdere i maskinhuset. Betongulvet i denne bygning er uden afløb.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald og kemikalier

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af rengjorte kemikaliedunke, snor, sække, papir og træ, pap mv.

Skema 5. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brændbart)	3.000 kg / container	Afleveres på genbrugsplads
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	Container	Afleveres på genbrugsplads
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder indtil afhentning. Begrænset mængde	Marius Pedersen
EAK-kode 02-01-10	Jern	Variierende	Afhentes af skrothandler

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Container	Afleveres på genbrugsplads
ISAG-kode 51.00	Glas	Container	Afleveres på genbrugsplads
EAK-kode 02-01-04	Plast	Container	Afleveres på genbrugsplads
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Ca. 200 L/år	Afleveres på genbrugsplads

Der er opstillet en container på ejendommen til opsamling. Heri opsamles alt brændbart affald på ejendommen. Affaldet bortskaffes via den kommunale genbrugsordning.

Der er ikke pesticidaffald forbundet med driften, idet alle kemikaliedunke mv. tømmes og rengøres før bortskaffelse. Spildolie og lign. opbevares i tromler med tætsluttende låg på fast og tæt underlag i maskinhuset. Klinisk affald som kanyler, hætteglas mv. opbevares i en spand. Rester af veterinære lægemidler bortskaffes via Marius Pedersen i dertil indrettede tønder.

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og dokumentation herfor opbevares i 5 år. Affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker op-hobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Døde dyr

Større døde dyr (søer og polte) opbevares under kadaverdække placeret på den sydlige del af ejendommen afskærmet fra omgivelserne, mens mindre dyr (smågrise) opbevares i container indtil afhentning, se placering på bilag 3. Døde dyr afhentes i gennemsnit 2 gange ugentligt. Der går ifølge ansøger maksimalt 48 timer fra dyrene er tilmeldt DAKA, til de er afhentet. Antallet af døde dyr varierer, men det forventes, at op til 30 søer i såvel nudrift som ansøgt drift afhændes til DAKA samt ca. 2 % af smågriseproduktionen svarende til 165 stk. i nudrift og 200 stk. i ansøgt drift årligt. I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Ved øget dødelighed i besætningen skal døde søer og polte opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning og ovenstående vilkår. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området i relation til veterinære forhold samt forhold i relation til smittespredningsrisici. Fødevarestyrelsen kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT mht. håndtering af døde dyr.

Sprøjtemidler og medicin

Opbevaring

Pesticider opbevares om vinteren i kemirummet, der er placeret i foderladen. Om sommeren opbevares pesticiderne i maskinhuset. Ansøger oplyser, at kemikalierne begge steder opbevares forsvarligt, dvs. i original emballage, ikke i nærheden af levnedsmidler, foder, lægemidler eller lign. samt utilgængeligt for børn m.v. I forhold til at reducere risikoen for forurening af jord- og vandmiljø er gulvet i kemirummet og maskinhuset tæt og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

uden afløb til dræn eller lign. Af tilsynsrapport dateret 3. februar 2010 fremgår det, at der er afløb fra kemirummet til gyllebeholder. Der er i tilsynsrapporten henstillet, at sprøjtemidler fremover opbevares aflåst i rum eller beholder uden mulighed for afløb, således at spild kan opsamles. Da dette er lovkrav er der ikke stillet vilkår herom.

Kemikalieaffald skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borerer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Marksprøjte påfyldes pesticider og vand på det overdækkede befæstede areal i maskinhuset, der har afløb til gyllebeholder. Vask af sprøjte foregår samme sted.

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på virksomhedens arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes på baggrund af ansøgers redegørelse og de generelle lovkrav til vask og vaskepladser.

Opbevaring af flydende husdyrgødning herunder afgasset biomasse

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske samt termiske påvirkninger
- Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- Den afgassede biomasse kun omrøres umiddelbart før tømning
- Der er et tæt flydelag på den afgassede biomasse i beholderne, og der føres logbog over flydelaget
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

Jf. ansøgningsmaterialet afsætter husdyrbruget i ansøgt drift al produceret svinegylle til Maabjerg BioEnergy svarende til i alt 2.971 m³/år fordelt på 2.848 m³ svinegylle/år herunder 320 m³ vaskevand fra staldene samt 74 m³/år overfladevand fra udendørs befæstede arealer og 50 m³/år afløb fra overdækket vaskeplads i maskinhuset. Husdyrbruget modtager en tilsvarende mængde afgasset biomasse fra Maabjerg Bioenergy, som opbevares i husdyrbrugets gyllebeholdere indtil udbringning.

I nedenstående Skema 6 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 6. Opbevaringskapacitet på Feldevej 1

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Sidste 10 års beholderkontrol	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	1991	2011	1.480
Gyllebeholder II	2002	2005	2.020
Fortank		-	21
Fortank		-	60
SAMLET OPBEVARINGSKAPACITET:			3.581

På husdyrbruget er der en samlet opbevaringskapacitet på 3.581 m³ svarende til ca. 14,5 måneders tilførsel. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug som udgangspunkt skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders tilførsel for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødnings næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af og om plantedække. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er stillet med baggrund i at dyrene på ejendommen producerer den gødning, der skal opbevares i lagrene og med henblik på at forhindre, at der sker overfyldning af gyllebeholdere med spild og forurening til følge. I nærværende sag, hvor den separerede afgassede biomasse fra Maabjerg Bioenergy leveres via lastbil med sugekran og tilbageløb, vurderes risikoen for spild samt overfyldning af gyllebeholderne at være minimal, idet der ikke tilføres overfladevand eller lign. til gyllebeholderne.

I ansøgningen er der taget udgangspunkt i, at al produceret gylle opbevares i gyllebeholderne på ejendommen indtil dette udbringes. I praksis udskiftes den producerede gylle

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

med en tilsvarende mængde afgasset biomasse. Idet det antages at ammoniakfordampningen fra svinegylle og afgasset biomasse er identisk svarende til 2 % af det samlede kvælstofindhold i lageret, vurderes den beregnede ammoniakfordampning fra lagrene i www.husdyrgodkendelse.dk at være retvisende. Såfremt der opbevares mere afgasset biomasse i lagrene end der produceres gylle, vil den reelle ammoniakfordampning fra lagrene være større end forudsat i ansøgningen. Kravet om anvendelse af BAT i relation til ammoniakfordampning fra stalde og lagre er opfyldt med en margin på ca. 3 kg.

Da koncentrationen af væskefraktionen ikke kendes, stilles der vilkår om at der maksimalt må opbevares afgasset biomasse svarende til 13.020 kg N og 3.040 kg P svarende til den på husdyrbruget producerede mængde gylle.

Der produceres på husdyrbruget endvidere dybstrøelse indeholdende 1717 kg N og 490 kg P svarende til 17,20 DE. Det er ansøgers ønske, at afsætte den producerede dybstrøelse til Maabjerg Bioenergy, når anlægget har faciliteterne til at modtage dette. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at ansøger kan afsætte dybstrøelse svarende til 17,20 DE med en udnyttelse på ca. 45% til Maabjerg Bioenergy og modtage afgasset biomasse med en udnyttelse på ca. 80% svarende til 17,20 DE retur.

Gyllebeholderne er ikke forsynet med fast overdækning. Der er etableret naturligt flydelag på gyllebeholderne, og der føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. Holstebro Kommune stiller vilkår om, at gyllebeholderne minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 17.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT i forhold til opbevaring af flydende husdyrgødning herunder afgasset biomasse.

Påfyldning af gyllevogne

Da både ansøger og Maabjerg Bioenergy benytter gyllevogne med påmonteret pumpe og tilbageløb er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og tilbageløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevoggen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til de nye regler skal pumpe-rør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumpe-røret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryde-ren skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Sørne i løbe-drægtighedsstalden opstaldes på spaltegulv + dybstrøelse, og derfor produceres der i ansøgt drift 215 ton dybstrøelse/år svarende til 366 m³/år.

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompst i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke, let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

På dette husdyrbrug opbevares der ikke dybstrøelse i markstak eller på mødding. I stedet opbevares al dybstrøelse i stalden indtil samtlige 100 % køres direkte ud og pløjes ned.

Foderester m.v.

Gødning, foderester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG**Ammoniak**

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 2.161 kg/år, hvilket er en meremission på 128 kg N / år i forhold til nudrift.

Skema 7. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission
Emission fra stalde omfattet af kravet om 25 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	1.689 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	206 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	266 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	0 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 25 % reduktion	2.161 kg N / år
Meremission	128 kg N / år

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 25 %

Krav om 25 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jvf. IT-ansøgningen. Virkemidlet, som er anvendt til at opnå reduktionen, er direkte udbringning af al produceret dybstrøelse på ejendommen, hvilket er fastholdt ved vilkår. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Bufferzonekrav til § 7 naturtyper

Der findes ikke indenfor en afstand af 1.000 meter fra ejendommen naturtyper, som er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Nærmeste § 7 beskyttede naturtype er et overdrev beliggende ca. 1,4 km sydvest for anlægget. Det forventes på baggrund af afstanden og den begrænsede meremission af atmosfærisk kvælstof fra anlægget, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlig påvirkning af naturområdet.

Tør natur påvirkning

Husdyrbruget er beliggende i et område med naturområder og naturtyper uden for internationale beskyttelsesområder, jvf. bilag 8. I det følgende er husdyrbrugets anlægs ammoniakpåvirkning af den omkringliggende beskyttede tørre natur både inden og uden for internationalt beskyttede områder behandlet samlet.

Natura 2000 områders påvirkning

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø. Afstanden hertil er ca. 6 kilometer mod øst.

På grund af afstanden vurderer Holstebro Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil kunne påvirke Natura 2000 området negativt. Af denne årsag vil udpegningsgrundlaget i relation til tør natur ikke blive behandlet yderligere.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Uden for Natura 2000 områder

De naturarealer, som ligger nærmest ejendommen og som er højt målsatte i den gældende naturplan (A-målsatte), er nogle næringsfattige moser i Ryde Plantage ca. 1 km sydøst for ejendommen. Her vokser flere temmelig sjældne hedemoseplanter, bl.a. hvid næbfrø og liden ulvefod.

På grund af afstanden og den begrænsede merudledning af atmosfærisk kvælstof fra udvidelsen (128 kg N/år) ventes ingen eller kun en ubetydelig negativ effekt på de A-målsatte naturområder.

Indenfor en afstand af 1 km fra ejendommen findes adskillige vandhuller, som er C-målsatte og som ikke forventes at være følsomme overfor atmosfærisk kvælstof.

Samlet vurderes ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget ikke at medføre væsentlig påvirkning af ovennævnte naturområde.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Siden den 1. januar 2011 har det været et generelt krav, at al udbringning af flydende husdyrgødning skal ske ved nedfældning på sort jord og græsmarker.

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Størstedelen af husdyrgødningen, der udbringes på arealerne tilhørende Feldevej 1, udgøres af separeret afgasset biomasse, som har et væsentligt lavere tørstofindhold i forhold til alm. gylle. Den separerede biomasses infiltrationshastighed i jorden er høj i forhold til alm. gylle pga. det lave tørstofindhold, og på den baggrund vurderes ammoniakfordampningen at være lavere fra separeret afgasset biomasse i forhold til alm. gylle.

Naturtyper og nedfældningskrav

Ingen af ansøgte udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Mark 8-0 og 15-0 grænser begge op til et C-målsat engområde, og mark 49-0 grænser op til et A-målsat engområde beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, se bilag 15. Engarea-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ler har en tålegrænse på 15-25 kg N/ha. Da baggrundsbelastningen i henhold til DMU er 14 kg N/ha og al flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græs, vurderes afdrift som følge af udbringning af husdyrgødning ikke at kunne påvirke naturområderne væsentligt negativt.

Mark 54-0 grænser direkte op til et A-målsat overdrev beskyttet af § 7 i husdyrloven. Overdrev har generelt en tålegrænse på 10-25 kg N/ha, og dermed er den nedre tålegrænse overskredet alene ved baggrundsbelastningen. På den nordlige del af overdrevet er der ikke registreret kvælstoffølsomme plantearter, der vil kunne påvirkes væsentligt negativt ved udbringning af husdyrgødning på det tilstødende udbringningsareal. Først længere syd på overdrevet er der bl.a. fundet en stor bestand af skov-gøgelilje, der vurderes at være kvælstoffølsom og sjælden i Vestjylland. Holstebro Kommune vurderer pga. afstanden til de kvælstoffølsomme arter på overdrevet, udbringning af separeret afgasset biomasse på udbringningsarealerne samt idet al flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græs, at ammoniakpåvirkning ved udbringning af husdyrgødning/separeret afgasset biomasse på mark 54-0 ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af overdrevet.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skemaet angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 8. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	349 meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	196 meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	110 meter (ny model)	---	---	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Samlet vurdering for lugt

Borbjerg er den nærmeste by (byzone), og den ligger ca. 3,8 km syd for anlægget. Nærmeste samlet bebyggelse i landzone (lokalplanområde udlagt til blandet bolig mv.) er Ryde beliggende ca. 840 m vest for ejendommen, se bilag 4. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Baunehøjvej 14 beliggende ca. 260 m nord for anlægget, se bilag 1a. Afstandene er angivet i overensstemmelse med ansøgningssystemets angivne afstande fra nærmeste staldbygning til det pågældende område. Da nærmeste afstand til enhver tid vil være kortere end afstanden fra det vægtede lugtcentrum, er der foretaget en worst case betragtning. I forhold til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt er der ikke foretaget korrekt opmåling i ansøgningssystemet. Holstebro Kommune har derfor foretaget manuel opmåling fra nærmeste stald til Baunehøjvej 14, som jf. ovenfor vurderes at være nærmeste nabo uden landbrugspligt. Da de opmålte afstande er mere end dobbelt så store som de ukorrigerede lugtgenafstande beregnede via husdyrgodkendelse.dk vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget overholder genekriteriet for enkeltbolig.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at svinebruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, gødning herunder afhentning af svinegylle til afgangning samt modtagelse og udbringning af afgasset biomasse samt, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

En del af den afgassede biomasse kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, jvf. bilag 7. Der modtages svinegylle svarende til 48,50 DE fra ansøgers andet

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

husdyrbrug beliggende Øster Stendisvej 1, 7830 Vinderup. Gyllen opbevares ikke i gyllebeholdere på Feldevej 1 indtil udbringning, og der foregår således ikke tunge transporter til/fra ejendommen med netop den mængde svinegylle.

Al produceret svinegylle på husdyrbruget afsættes i ansøgt drift til Maabjerg BioEnergy, hvilket finder sted 2-3 gange pr. uge svarende til 104 -156 pr. år. Samtidig med afhentningen af gyllen afleveres afgasset biomasse i husdyrbrugets gyllebeholdere. Det samlede antal transporter med husdyrgødning/afgasset biomasse til udbringningsarealer øges fra 160 pr. år til 180 kørsler pr. år. Antallet af øvrige transporter forventes ikke ændret fra nudrift til ansøgt drift. Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Udvidelsen i DE er på cirka 9 %. Det samlede antal transporter øges tilsvarende, når der ses bort fra transporterne med gylle og afgasset biomasse til/fra Maabjerg BioEnergy. Antallet af transporter vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

Skema 9. Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter		
	før udvidelse	efter udvidelse	% ændring
Indkøbte foderstoffer	24	24	0
Halm	50	50	0
Dieselolie	10	10	0
Husdyr fra husdyrbruget	64	64	0
Maabjerg Bioenergy	0	156	156
Udbringning af gødning	160*	180*	13
Handelsgødning	2	2	0
Skadedyrsbekæmpelse	4	4	0
Døde dyr	104	104	0
Dyrlæge	12	12	0
Antal transporter i alt	430	606	41

*på offentlig vej.

Holstebro Kommune har vurderet, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget ikke forøges væsentligt. Holstebro Kommune kan kun regulere transporter fra eksterne transportører, såsom foderleverancer, ved at meddele afslag på ansøgning om godkendelse, hvilket efter Holstebro Kommunes vurdering ikke er proportionalt i den konkrete sag. Holstebro Kommune kan derimod regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter med henblik på at sikre, at der tages hensyn til omkringboende. Transporter med gødning til vestlige udbringningsarealer samt arealer omkring landsbyen Ryde, foregår gennem Ryde, der er beliggende i landzone. Holstebro Kommune vurderer, at antallet af transporter til udbringningsarealerne ikke ændres betydeligt i forhold til nudriften, og at transporterne ikke vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne. Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen derfor må acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset. Der er stillet vilkår herom.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Støjklender på husdyrbruget består primært af intern og ekstern transport, indblæsning og snegletransport af foder samt ventilation.

Ventilationsanlægget er i altovervejende grad undertryksventilation, der styres i forhold til temperatur og lugtfugtighed i staldene. Anlægget kører hele døgnet, men støj herfra vil givet vis kun forekomme i relativt varme perioder af året, hvor der er behov for et stort luftskifte i staldene.

Der vil i dagtimerne på alle ugens dage forekomme støj fra tørfodringsanlægget, der er placeret i foderladen. Støjen forventes ikke at være hørbar udenfor bygningen.

Opsnegling af korn foregår kun i forbindelse med høst, og finder sted primært i dagtimerne. Fra foderladen snegles foderblandinger til nærlagertanke i klimastalden. Støj herfra forventes ikke at forekomme uden for bygningerne.

Indblæsning af sojaskrå i siloer med cyklon tager ca. 30 minutter, og dette finder sted én gang hver 14. dag og inden for normal arbejdstid. Der er støjgener forbundet med leveringen af sojaskrå herunder indblæsningen i siloer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Samlet vurdering af støj

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at drifttiden for de forskellige støjkilder kan reguleres, hvis det på et senere tidspunkt skulle vise sig at blive aktuelt.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT.

Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, håndtering af halm, kørsel på interne grusveje, høstarbejde og lign. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

For at forhindre støvgener for omgivelserne stiller Holstebro Kommune vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbrugets eget areal, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt med almindelig god landmandspraksis, den beskrevne håndtering af foder samt det stillede vilkår.

Lys

Det er i ansøgningen oplyst, at der ikke forefindes udendørs belysning på anlægget. Indendørs er der installeret lysstofrør, der er styret af tidsur. Der tændes kun lys i arbejdsbygninger, hvis bygningerne anvendes.

I henhold til BREF-notatet er det BAT for svinestalde at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune stiller vilkår om, at der i forbindelse med den løbende udskiftning af lysstofrør i driftsbygningerne skal installeres lavenergilystofrør. Holstebro Kommune vurderer med det stillede vilkår, at husdyrbruget lever op til BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkring boende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset.

Spildevand

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema:

Skema 10. Husdyrbrugets spildevandstyper og -håndtering

Spildevandstype	Håndtering
Tagvand	Ledes til faskiner og videre til nedsivning
Vaskevand fra overdækket vaskeplads	Ledes til gyllebeholder
Overfladevand fra befæstede arealer	Ledes til gyllebeholder
Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllekanaler
Husspildevand	Ledes til septiktank og videre til nedsivningsanlæg

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen herunder eksempelvis at lede tagvand fra eksisterende bygninger til faskine.

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og til dræn. Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

Skadedyr

Ansøger oplyser, at skadedyr bekæmpes kontinuerligt ved til stadighed at opretholde en høj grad af hygiejne på ejendommen, der forhindrer skadedyr i at få fodfæste. Skulle der alligevel opstå en situation med skadedyr, vil den driftsansvarlige uopsætteligt tage handling til at skadedyrene bekæmpes.

Rotter

Rotter bekæmpes af autoriseret rottebekæmpelsesfirma pt. Kiratin a/s

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Fluer forbygges og bekæmpes kontinuerligt ved brug af rovfluer og limsnor.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Overpumpning af gylle

Overpumpning fra gyllebeholder til gyllevogn i forbindelse med afhentning af gylle til afgasning samt i forbindelse med udbringning foregår med påmonteret pumpe på gyllevogn, der har tilbageløb for at forhindre spild. Risikoen for overpumpning vurderes derfor at være minimeret.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod sydvest, jvf. bilag 6. Der vil herved være en potentiel risiko for afstrømning til den § 3 beskyttede sø beliggende ca. 85 meter syd for gyllebeholderne. Terrænets gennemsnitlige fald mellem gyllebeholderne og søen udgør maksimalt 2,5 grader. Arealet syd for gyllebeholderne er drænet, hvorfor der er risiko for, at en del af et gylleudslip ureduceret vil blive ledt ud i den § 3 beskyttede sø. Et gylleuheld vil derfor potentielt kunne give anledning til stor forurening af den beskyttede sø. Holstebro Kommune stiller derfor i miljøgodkendelsen vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvor forholdsregler i tilfælde af gylleudslip fra beholderne skal være udførligt beskrevet, se afsnittet "Beredskabsplan" nedenfor.

Jf. § 15 a i BEK nr. 100 af 09/02/2011 "Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v." skal begge gyllebeholdere på ejendommen være udstyret med et alarmsystem, der kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderne samt meddele dette elektronisk til driftsherren. Dette hænger sammen med, at gyllebeholderen er placeret mindre end 100 meter fra to § 3 beskyttede søer. Da etablering af alarmsystem er et lovkrav, stilles der ikke vilkår herom.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beredskabsplan

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Holstebro Kommune stiller vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved udslip af afgasset biomasse til arealerne syd for anlægget, herunder placering af dræn.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan, der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Beredskabsplanen skal foreligge færdig inden udgangen af 2012, og den skal skriftligt accepteres af Holstebro Kommune. Beredskabsplanen er ikke færdig før den er skriftligt accepteret af Holstebro Kommune, og der skal være indsendt udkast senest inden udgangen af 2012.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi

- Anvendelse af tidsur på belysningen i driftsbygningerne.
- Lampen i farestalden er forsynet med el-spareknapp, der anvendes når grisenes behov for tilført varme reduceres.
- Lyset i arbejdsbygningerne tændes efter behov.
- Brug af apparater på standby tilsigtes reduceret mest muligt.
- Ventilationssystemet holdes til stadighed rent, hvilket sikrer en optimal ventila-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

tionseffekt på baggrund af et minimalt ressourceinput som muligt.

- Ventilationsanlægget er i altovervejende undertrykssystemer, hvilket er den mest energibesparende ventilationsform efter naturlig ventilation.
- Ventilationsanlægget er udformet til styring efter den til enhver tid eksisterende temperatur og luftfugtighed. Styringen er således PC- og frekvensstyret. Her ved opnås der konditioner for dyrene, samtidig med at ventilationen gennemføres på energibesparende vis.
- Ventilationsudsugningsstudse er forsynet med koniske kraver, der øger den specifikke ydelse (m^3/kWh). Dermed reduceres energiforbruget implicit.
- Det computerstyrede ventilationsanlæg er indrettet med henblik på optimering af doseringen pr. tid. Det reducerer driftstiden og dermed elforbruget.
- Traktor serviceres af montør, hvilket gør at brændstofsyste­met til stadighed er indstillet korrekt. Det sidestilles med Landbrugets Traktorafprøvning, hvilket kan give en brændstofbesparelse på op til 15 %.
- Logistikken i forbindelse med interne arbejdsgange og –procedurer indrettes, så bl.a. afstande giver færrest muligt drifttimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Ved udskiftning af el-forbrugende hjælpemidler overvejes indkøb af energibesparende som muligt.
- Alle ikke-standardiserede elforbrugssituationer overvejes.
- Drikkenipler er integreret i foderautomaterne. Installationerne kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme ellers tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Stalde iblødsættes og vaskes med højtryksrensere.
- Forbruget af vand overvåges til stadighed, og dermed er der daglig indirekte kontrol af vandsystemet.
- Der er regelmæssig justering og kalibrering af drikkevandssystemet, så dets ydelse er tilpasset forbrugsmønstret.
- I tilfælde af utilsigtet forbrug udføres små reparationer umiddelbart herefter.
- Større reparationer/udbedringer udføres hurtigst muligt ved tilkaldelse af servicemontør eller reparatør.
- Der opnås vandbesparelser ved at drikkenipler f.eks. kan sidde placeret, så spildevand genbruges.
- Det har en vandbesparende effekt, at rengøring foretages efter iblødsætning via iblødsætningsanlæg/overbrusningsanlæg.

Vand

Management

- Forbrug af vand, olie, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres i bedriftens driftsregnskab.
- Medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om at husdyrbruget vil blive miljøgodkendt og det ansvar der herved medfølger.
- Der udføres effektivitetskontrol (E-kontrol), som er et managementredskab, der kan hjælpe driftslederen med til enhver tid at afstemme input i forhold til behov, og dermed reduceres output i form af biprodukter og affaldsproduktionen.
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og –regnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning registreres.
- Rengøring i og omkring bygninger og siloer foretages jævnlige med henblik på at reducere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der udarbejdes beredskabsplan, som anvendes i tilfælde af utilsigtede hændelser, hvor der kan opstå risiko for belastning af det omgivende miljø.
- Der anvendes fasefodring, hvilket betyder, at dyrene i vækst (smågrise) tilde-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

les et foder med et protein- og fosforindhold, der svarer til deres behov i de forskellige vækstfaser. Tildelingen er således afstemt dyrenes skiftende behov, hvorved overforsyning og dermed ekstra udledning af næringsstoffer undgås.

- Ammoniak**
- Al produceret dybstrøelse fra søerne i løbe- og drægtighedsstalden køres direkte ud og pløjes ned.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie:

Skema 11. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	125.000	130.000	4 %
Vand [m ³]	3.120	3.120	0 %
Fyrings- og diesellole [liter]	22.000	22.000	0 %

Det er oplyst, at forbrug af bl.a. vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Ud fra energiguident er energiforbruget pr. årssø 390 kWh og 18,6 kWh pr. slagtesvin. Det forventede energiforbrug er beregnet til omkring 136.000 kWh jf. ovennævnte erfaringstal. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbrugets husdyrsammensætning modsvarer et standard husdyrbrug på 340 årssøer og ca. 200 polte.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparekatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et elselskab eller. lign.

Management er i henhold til Holstebro Kommunes opfattelse, at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af svinegødning og afgasset biomasse er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Den producerede gødning på husdyrbruget består af både fast og flydende svinegødning. Al gylle afsættes i ansøgt drift til Maabjerg Bioenergy, og i stedet modtages der afgasset biomasse. På udbringningsarealerne, der er ejet eller forpagtet af Feldevej 1, udbringes den afgassede biomasse sammen med husdyrbrugets producerede dybstrøelse og modtaget svinegylle fra ansøgers andet husdyrbrug beliggende på Øster Stendisvej 1. Der er ikke indgået øvrige aftaler om modtagelse eller afsætning af husdyrgødning. Samtlige ejede og forpagtede arealer er beliggende i Holstebro Kommune.

Gødningstyperne er sammensat, jvf. Skema 12.

Skema 12. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Fraført fra husdyrbruget				
Maabjerg Bioenergy	Svinegylle	13.019,86	3.039,78	117,43
Tilført ejede og forpagtede arealer				
Feldevej 1	Dybstrøelse	1.716,51	489,82	17,20
Øster Stendisvej 1	Svinegylle	4.454,38	883,53	48,48
Maabjerg Bioenergy	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 82 %)	23.240,35	3.954,90	202,09
Yderligere tilført			530,00	

Arealerne tilføres jf. Skema 12 ekstra 530,00 kg P. Dette hænger sammen med, at fosforindholdet i den modtagne biomasse kan vise sig at være større i praksis end forudsat. Ved at tilføre fiktivt fosfor sikres det, at ansøger dermed vil kunne udbringe den samme mængde husdyrgødning på arealerne selvom fosforindholdet i gødningen skulle vise sig at være større end forventet.

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 12 angivne.

De ejede og forpagtede udbringningsarealer udgør 191,39 ha, hvoraf 78,31 ha er forpagtede. Udbringningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 13 og er beliggende i henhold til bilag 9. Der er ikke indgået aftale om afsætning af gødning på tredjemandsarealer.

Skema 13. Fordeling af udbringningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	19,02	Feldevej 1, 7830 Vinderup
7-0	0,66	Feldevej 1, 7830 Vinderup
8-0	3,71	Feldevej 1, 7830 Vinderup
9-0	7,86	Feldevej 1, 7830 Vinderup

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr	Ha	Ejerforhold
10-0	7,23	Feldevej 1, 7830 Vinderup
11-0	7,60	Feldevej 1, 7830 Vinderup
11-1	2,92	Feldevej 1, 7830 Vinderup
15-0	18,75	Feldevej 1, 7830 Vinderup
19-0	2,79	Feldevej 1, 7830 Vinderup
20-0	3,32	Feldevej 1, 7830 Vinderup
21-0	0,34	Feldevej 1, 7830 Vinderup
22-0	0,46	Feldevej 1, 7830 Vinderup
23-0	3,40	Feldevej 1, 7830 Vinderup
24-0	14,24	Feldevej 1, 7830 Vinderup
25-0	3,18	Feldevej 1, 7830 Vinderup
26-0	2,48	Feldevej 1, 7830 Vinderup
27-0	0,46	Feldevej 1, 7830 Vinderup
39-0	0,76	Feldevej 1, 7830 Vinderup
52-0	4,73	Feldevej 1, 7830 Vinderup
53-0	5,52	Feldevej 1, 7830 Vinderup
54-0	3,66	Feldevej 1, 7830 Vinderup
	113,09	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
28-0	10,98	Jakob Andersen, Feldevej 7, Ryde, 7830 Vinderup
30-0	3,99	Jakob Andersen, Feldevej 7, Ryde, 7830 Vinderup
31-0	3,64	Jakob Andersen, Feldevej 7, Ryde, 7830 Vinderup
32-0	9,83	Vagn Kristensen, Feldevej 3, Ryde, 7830 Vinderup
33-0	3,44	Vagn Kristensen, Feldevej 3, Ryde, 7830 Vinderup
34-0	0,99	Vagn Kristensen, Feldevej 3, Ryde, 7830 Vinderup
35-0	2,49	Vagn Kristensen, Feldevej 3, Ryde, 7830 Vinderup
36-0	1,65	Vagn Kristensen, Feldevej 3, Ryde, 7830 Vinderup
37-0	8,38	Jakob Andersen, Feldevej 7, Ryde, 7830 Vinderup
40-0	4,75	Jakob Andersen, Feldevej 7, Ryde, 7830 Vinderup
42-0	1,54	Susanne Lodahl Sigaard og Christian Sigaard, Skolevænget 11, 7830 Vinderup
43-0	6,33	Susanne Lodahl Sigaard og Christian Sigaard, Skolevænget 11, 7830 Vinderup
44-0	4,43	Susanne Lodahl Sigaard og Christian Sigaard, Skolevænget 11, 7830 Vinderup
45-0	3,06	Susanne Lodahl Sigaard og Kristian Sigaard, Skolevænget 11, 7830 Vinderup
46-0	2,37	Susanne Lodahl Sigaard og Christian Sigaard, Skolevænget 11, 7830 Vinderup
47-0	0,60	Leif Eriksen, Vester Trabjergvej 26, 7830 Vinderup, 7830 Vinde-
49-0	0,96	rup
50-0	8,88	Leif Eriksen, Vester Trabjergvej 26, 7830 Vinderup
	78,31	ha forpagtede arealer
	191,39	ha forpagtede og ejede arealer

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For gødning fra svinebrug og afgasset biomasse på svinebrug må der udbringes 1,4 DE/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 191,27 ha til rådighed. Der er 191,39 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. oktober.

Sædskiye

Alle arealerne drives med S2 eller S4 sædskiye, der er identisk med referencesædskiye. Da beregningerne er foretaget på et sædskiye, der ikke afviger fra referencesædskiye, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskiye.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene. Gylleudbringning vil hovedsageligt kun ske på hverdage. Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører til et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle til udbringningsarealerne fremgår af bilag 7. Transporter sker hovedsageligt på offentlig vej via Feldevej, Stendisvej, Rydevej og Bøgevej. Transport af husdyrgødning til de vestligste arealer og arealer omkring Ryde, sker gennem Ryde. Da dette primært foregår med lastbil vurderes det, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

Bynære udbringningsarealer

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Husdyrbrugets udbringningsarealer er alle beliggende i landzone, der ligger væk fra byzone, sommerhusområder samt lokalplanområder i landzone udlagt til boligformål. En del af arealerne er beliggende omkring landsbyen Ryde, men denne er ikke omfattet af ovennævnte udpegninger, hvorfor der ikke stilles særlige krav til udbringning af husdyrgødning

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

på de pågældende arealer. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille skærpede krav for at beskytte omgivelserne ved udbringning af husdyrgødning.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav at:

- udarbejde af mark- og gødningsplaner.
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i græs
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Husdyrbruget har gjort sig overvejelser omkring muligheden for at anvende maskinel og tekniker til udbringning af husdyrgødningen, der bl.a. reducerer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

ammoniakfordampningen. Herudover er der beskrevet management i relation til godt landmandskab, såsom udbringning af gylle under hensynstagen til vejrforhold, hvilket minimerer risikoen for lugtgener for de omkringboende. Herudover er det beskrevet, at der aldrig køres husdyrgødning ud på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer, hvilket minimerer risikoen for specielt overfladeafstrømning. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at det ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækket. Der er husdyrbruget ansvar, at evt. leverandører overholder godkendelsens vilkår.

MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Grundvand

Udbringningsarealerne mark nr. 1-0, 7-0, 8-0, 9-0, 10-0, 11-0, 11-1, 15-0, 19-0, 20-0, 21-0, 22-0, 28-0, 30-0, 31-0, 32-0, 33-0, 34-0, 35-0, 36-0, 37-0, 40-0, 42-0, 43-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0, 50-0, 52-0, 53-0 og 54-0 ligger helt eller delvist indenfor område med særlige drikkevandsinteresser og mark nr. 1-0, 7-0, 8-0, 19-0, 20-0, 28-0, 30-0, 31-0, 32-0, 33-0, 34-0, 35-0, 36-0, 37-0, 40-0 og 42-0 ligger delt eller delvist inden for nitratfølsomme indvindingsoplande, se bilag 14.

Udbringningsarealerne mark nr. 45-0, 46-0, 47-0, 50-0, 53-0 og 54-0 ligger helt eller delvist inden for indvindingsopland, indsatsområde for Ryde-Stendis-Højbjerg Vandværk og 300 meters beskyttelseszone for vandværksboringer (hygiejnezone). Holstebro Kommune har modtaget kortlægningen fra Naturstyrelsen for området og arbejdet med udarbejdelsen af en indsatsplan blev påbegyndt efteråret 2011.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på udbringningsarealerne er ifølge ansøgningsskemaet beregnet til henholdsvis 51 mg/l på mark nr. 10-0, 15-0, 19-0, 20-0, 32-0, 33-0, 43-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0, 50-0, 53-0 og 54-0, 62 mg/l på mark nr. 22-0 og 65 mg/l på mark nr. 1-0, 7-0, 8-0, 28-0, 30-0, 31-0, 34-0, 35-0, 36-0, 37-0, 40-0 og 42-0. På alle markarealerne er der en reduktion på 1 - 2 mg/l.

Den beregnede nitratudvaskning på de pågældende markarealer ligger under det, der kan forventes vil blive sat som krav i en kommende indsatsplan for området.

Der er ikke udvaskningsberegninger for areal nr. 9-0, 11-0, 11-1, 21-0 og 52-0. Men da det af ansøgningen fremgår at jordbundstype og sædskifte er det samme samt at arealerne alle er drænet og ikke vandes, som det er tilfældet for mark nr. 10-0, antages det at nitratudvaskningen også er den samme.

Alle afstandskrav til boringer er overholdt for driftsbygninger og opbevaringsanlæg.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående Farm-N beregninger, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for udvaskning af nitrat fra rodzonen til grundvandet for arealer beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde er overholdt. Der er jf. ansøgningen anvendt 1,1 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav for at reducere udvaskningen af N til rodzonen. Der stilles vilkår herom for at sikre at ansøgningens forudsætninger overholdes.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker med den beregnede nitratudvaskning, vurderes det, at der ikke i miljøgodkendelsen skal stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskædiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget:

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.

De tre førstnævnte vides dog at forekomme i området nær Ryde. Der stilles vilkår om, at der vil gælde krav om 10 meter brede udyrkede bræmmer omkring vandhuller på udbringningsarealerne, hvor der eventuelt i fremtiden konstateres en bestand af disse.

Grøn kølleguldsmed: Lever udbredt i Storå, men vil næppe blive negativt påvirket af projektet.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-VANDOPLAND VENØ SUND OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

Husdyrbrugets anlæg og en del af udbringningsarealet er beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund, der står i forbindelse med Venø Sund, der er udpeget som Natura 2000 område N62 på baggrund af EF-habitatområde (H55) og EF-fuglebeskyttelsesområde (F40) - Venø og Venø Sund.

SMV-analysen⁶ for Venø Sund og Venø (Natura 2000-område nr. 62, Habitatområde H55, Fuglebeskyttelsesområde F40) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Strandenge i området, da langt den overvejende del er afgræsset og har gunstig naturtilstand.
- Kalkoverdrev, da kvælstofbelastningen ligger under naturtypens tålegrænse og det kortlagte areal har høj strukturtilstand.

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁶ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Lagune, bugt og rev primært pga. for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Klithede, tør hede og surt overdrev fordi laveste enden af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på hele arealet.
- Lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger pga. for stor belastning med næringsstoffer i fjorden, forstyrrelse m.v.
- Klyde pga. lav og meget sårbar ynglebestand i området.

Prognosen er ukendt for:

- Enårig strandengsvegetation, stavsild, spættet sæl og dværgterne pga. manglende kendskab til naturtypens/arternes forekomst i området.

Den primære påvirkning af Natura 2000 område (N62) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro Kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke større lavvandede bugter og vige (1160) samt rev (1170). Prognosen er ugunstig pga. for store tilledninger af næringsstoffer fra land, og næringsstofbelastning af de marine områder udgør en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtdybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og -invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt.

Oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er ikke udpeget som fosforfølsomt område i miljøstyrelsens kortværk, men idet prognosen for Venø Sund er ugunstig pga. for stor tilledning af næringsstoffer fra land, så vurderer Holstebro Kommune, at der skal foretages vurdering af både fosfor- og nitratudvaskningen. Området Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er af Holstebro Kommune vurderet ikke at være et lukket område.

Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakpåvirkning, behandles disse ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro Kommunegrænse og til Natura-2000 området er over 6 km, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet ikke vurderes at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

En del af husdyrbrugets udbringningsareal er beliggende i oplandet til Nissum Fjord, som er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er udpeget som Natura 2000-område⁷.

Det fremgår af basisanalysen at Felsted Kog, som er kategoriseret som "kystlagune" (1150) og derfor en del af udpegningsgrundlaget, har ugunstig bevaringsstatus, primært grundet en fortsat høj næringsstofbelastning fra de omkringliggende landbrugsarealer. Be-

⁷ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

lastningen af næringsstoffer er en trussel for naturtypen kystlagune. Felsted Kog er derfor en stærk eutrofieret brakvandslagune, hvor eutrofieringen er slået fuldt igennem. Dette betyder bl.a., at dækningsgraden af bundplanter er vurderet at være langt fra den målsatte udbredelse.

SMV-analysen⁸ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bækklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småarter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rasteplasser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø
- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prædation fra rovdyr i de tidligere største ynglekolonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks: På trods af god vandløbskvalitet i Storå og de store tilløb: Veggen Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå samt øget fokus på forbedring af de fysiske forhold, er opgaven af naturlige laks (ikke udsatte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. 140 gydemodne fisk årligt (DTU Aqua 2008). Ny rapport forventes ultimo 2011. Hovedproblemet er bl.a. de problematiske passageforhold omkring opstemningen og vandkraftsøen i Holstebro by, både for optrækkende gydelaks og for nedtrækkende smolt. Omkring to tredjedele af hele Storåens gyde- og opvækst områder befinder sig opstrøms vandkraftsøen.

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stavsild pga. manglende viden om arternes forekomst i området.
- Plettet rørvagtel, lille kobbersneppe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

⁸ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

NITRAT

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A) Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at antallet af producerede DE i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund har været faldende siden 2007, jvf. Figur 3. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

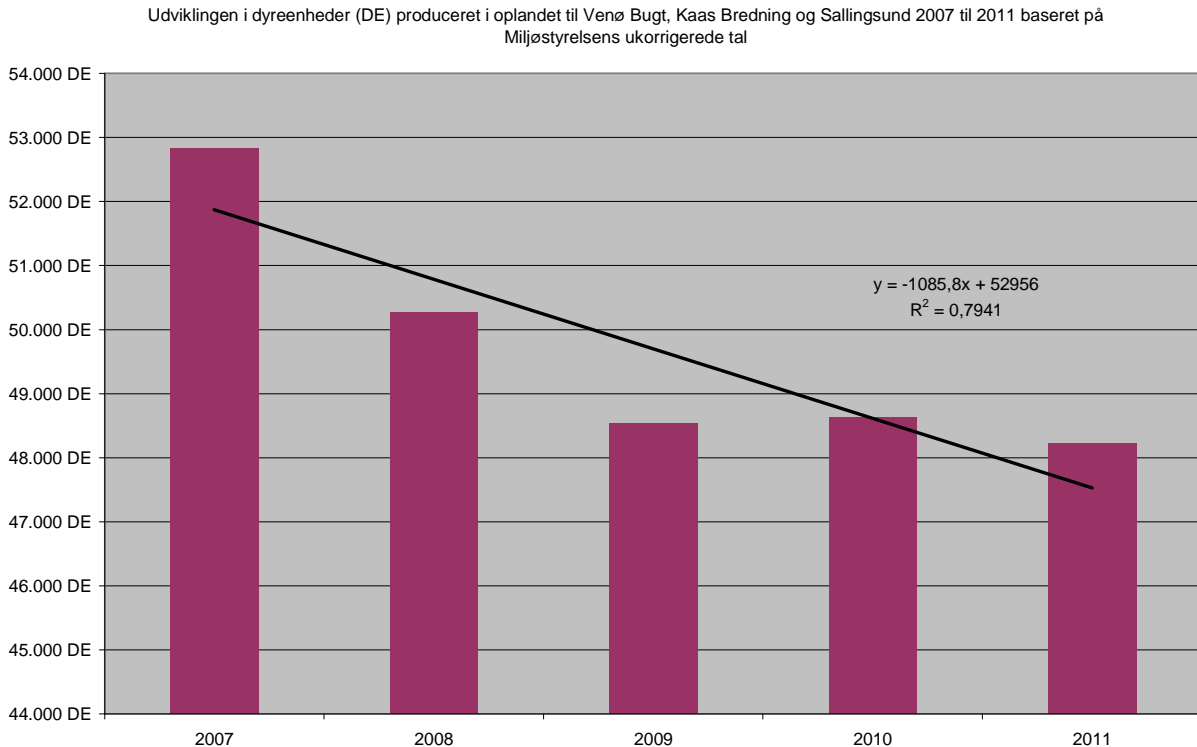
Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Holstebro Kommune. Der er i data foretaget en korrektion af DE i forhold til bl.a. mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2009 og 2011 over hele perioden.

I henhold til Natur- og Miljøklagenævnets (NMKN) afgørelse af 24. november 2011 har Holstebro Kommune i vurderingen af hvorvidt husdyrholdet indenfor det enkelte delopland har været stigende taget udgangspunkt i hvorvidt en lineær regression viser, at der har været en stigning større end 0. Af figur 1 ses det at den lineære regression med en korrelationskoefficient (forklaringsgraden r^2) på 0,79 giver et fald på 10,3%. Fra 2007 til 2011 er antallet af producerede DE i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund faldet fra 52.835 til 48.226 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på -8,7 %.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Figur 1. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund 2007 til 2011 baseret på Miljøstyrelsens ukorrigerede tal.

Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at antallet producerede DE i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund i perioden 2007 til 2011 har været faldende.

AD pkt. 1A) Nissum Fjord

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra A/S for Miljøstyrelsen. Der er i data foretaget en korrektion af dyreenheder (DE) i forhold til blandt andet mælkeydelse for at fordele årsagerne til DE ændringer i august 2009 og 2010 over hele perioden. I figur 4 er data for dyreholdet i perioden 2007 til og med 2011 i oplandet til Felsted Kog (Nissum Fjord) sammenstillet.

I henhold til Miljøstyrelsens notat (jf. bilag 18) skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis korrelationskoefficienten (forklaringsgraden r^2) er mindre end 0,5. Af figur 2 fremgår det, at korrelationskoefficienten for den lineære regression er på 0,18 og 0,04 for henholdsvis hele Nissum Fjord og for inderfjorden Felsted Kog, hvorfor der ikke skal anvendes lineær regression, men en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår og i 2007.

Jævnfør seneste data fra Miljøstyrelsen er dyreholdet stigende i oplandet til Felsted Kog (Nissum Fjord). Fra 2007 til 2011 er antallet af producerede dyreenheder i oplandet til Felsted Kog (Nissum Fjord) steget fra 79.855 DE til 79.962 DE, hvilket er en stigning på 107 DE. På den baggrund er forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau **ikke** opfyldt.

TEKNIK OG MILJØ

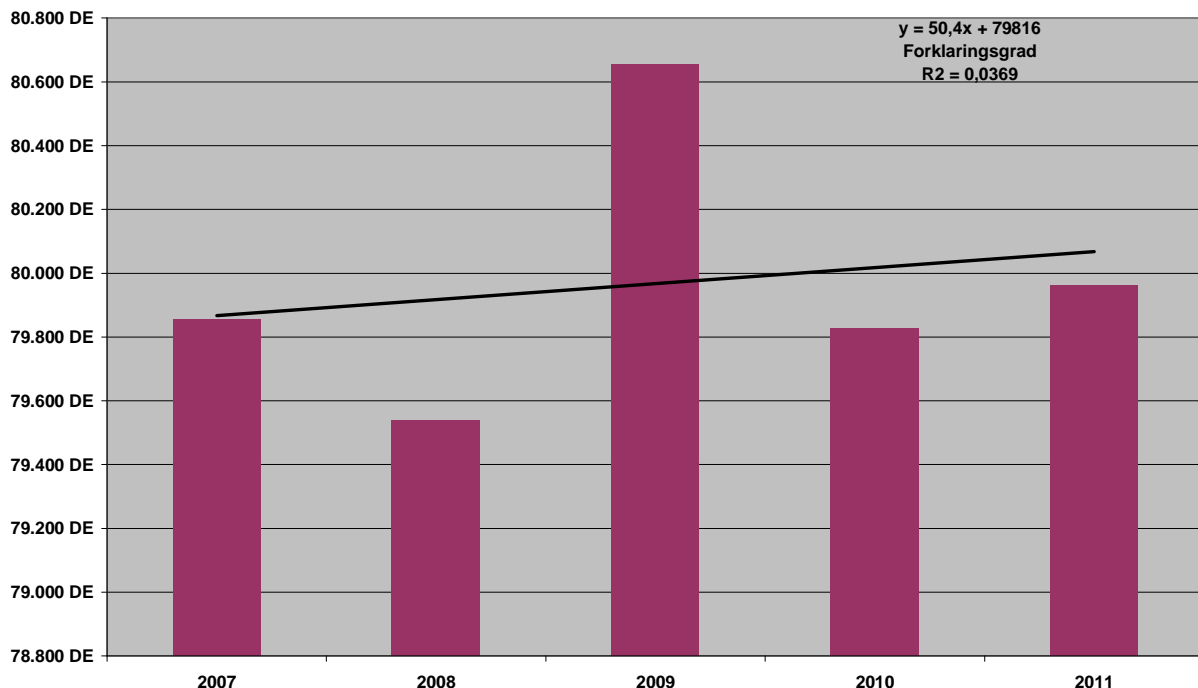
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Felsted Kog, der er den inderste del af Nissum Fjord, er afsnøret fra resten af Nissum Fjord, og Felsted kog er udpeget som "kystlagune" (1150) i forhold til habitatområdet. Området er stærkt belastet med næringsstoffer, og målsætningen er ikke opfyldt. Felsted Kog har en markant lavere salinitet (4 ‰) i forhold til resten af fjorden, der har en salinitet på 12 til 20 ‰. Holstebro Kommune vurderer, at Felsted Kog skal vurderes selvstændigt, da en øget belastning af dette område, vil påvirke området væsentligt negativt.

Oplandet til Felsted Kog er på 120.259 ha, og det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør cirka 73.913 ha⁹.

Udvikling i husdyrproduktion i oplandet til Felsted Kog (2007-2011)

Figur 2. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet til Felsted Kog (Nissum Fjord) i perioden 2007 til 2011 baseret på Miljøstyrelsens ukorrigerede tal.

Punkt 1B og 1C beskrives ikke for Nissum Fjord, idet punkt 1A ikke er opfyldt.

Idet husdyrproduktionen i oplandet til Felsted Kog (Nissum Fjord) er stigende, skal der som udgangspunkt meddeles afslag på det ansøgte projekt. Miljøstyrelsen har dog foretaget ændringer i vejledningen om husdyrgodkendelsesloven vedrørende konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevande, der ligger udover det fastlagte beskyttelsesniveau. Dette betyder, at hvis husdyrbruget reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlsbrug, nærmere defineret som udvaskningen fra arealer drevet som rent planteavlsbrug, det vil sige uden husdyrgødning, kan der ses bort fra en stigning i husdyrholdet i oplandet.

⁹ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

Ad pkt. 1B) Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted fra andre kilder i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund samt Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2010, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til vandplanen for Limfjorden, der p.t. er i høring, er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Limfjorden primært bestående af renseanlæg (42 %), dambrug (25 %), regnbetingede udløb (13 %), spredt bebyggelse (13 %) og industri (7 %).

Renseanlæg i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Limfjorden. Der er 12 renseanlæg, der har udledninger til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund er i perioden 2007 til 2010 faldet fra 37,0 tons/år til 24,8 tons/år, jvf. Tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Limfjorden	Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund	2007	37,0 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	26,5 tons N/år	71	-10,6 tons N/år
		2009	25,8 tons N/år	70	-11,2 tons N/år
		2010	24,8 tons N/år	67	-12,3 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 4 dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Der sker i disse år en løbende ombygning til recirkulerede dambrug. Recirkuleringsanlæg har generelt en positiv indvirkning på biologisk mangfoldighed og vand, idet forureningen af vandløb og søer, og kystområder reduceres. Der forventes derfor ikke en forøgelse af næringsstofudledningen fra dambrug i perioden 2007-2010. Herudover sker der hyppigt det, at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges. På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de sandede jorde, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C) Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund samt Nissum Fjord

Som led i udmøntning af vandplanerne er Holstebro, Skive, Morsø og Stuer Kommuner i gang med forundersøgelser af fem vådområdeprojekter i oplandet til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Holstebro Kommune vurderer ikke at der er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Det ansøgte projekt

56,96 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Nissum Fjord, mens de resterende 134,43 ha afvander til Limfjorden (Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund) heraf ca. 89 ha via Holmgård Sø.

Ansøger har fremsendt en fiktiv ansøgning med S3-sædskifte, som er et planteavlssædskifte med brug af udelukkende handelsgødning for arealerne beliggende i oplandet til Nissum Fjord. Ifølge ansøgningssystemet er N-udvaskningen til rodzonen for et tilsvarende planteavlsbrug beregnet til 66,4 kg N/ha.

N-udvaskningen fra det ansøgte projekt er 64,3 kg N/ha, ved 1,4 DE/ha og S2/S4-sædskifte samt efterafgrøder svarende til 1,10 procentpoint udover udover Plantedirektoratets krav. N-udvaskningen fra det ansøgte projekt er således mindre end N-udvaskningen fra et planteavlsbrug.

Skema 14. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved dyrkning af udbringningsarealerne beliggende i oplandet til Nissum Fjord med kunstgødning og referencesædskifte samt for ansøgt drift.

Scenarier	Anvendelse af handelsgødning – uden husdyrgødning	Max. tilladt udvaskning. Reduceret Harmonitryk*	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S3-sædskifte		1,4 DE/ha S2/S4-sædskifte 1,10% ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	66,4 kg N/ha		63,4 kg N/ha

*Ikke relevant

Udbringningsarealerne i oplandet til Limfjorden ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på <50 %. Limfjorden (Nissum og Kaas Bredning) er karakteriseret som et kvælstoffølsomt overfladevand, hvorfor oplandet er udlagt som nitratklasse I, hvor der maksimalt må udbringes 85 % af det generelle harmonitryk, se bilag 13. Udbringningsarealerne beliggende i oplandet til Nissum Fjord, der er karakteriseret som et meget kvælstoffølsomt overfladevand, ligger i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne er derfor beliggende i nitratklasse 0, jvf. Skema 15.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 15. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udbringningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udspredding på arealerne
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	191,39	56,96	134,43	0,00	0,00	89,46 %	1,2525	239,7

N-udvaskningen til rodzonen, beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt, overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jvf. Skema 16. Det vurderes, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres af anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regler herom¹⁰. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om en øget andel af efterafgrøder på 1,10 % udover Plantedirektoratets krav.

Skema 16. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved dyrkning af udbringningsarealerne med kunstgødning og referencesædskifte og ved reduceret husdyrtryk samt for ansøgt drift med et harmonitryk på 1,40 DE/ha ved anvendelse af referencesædskiftet.

Scenarier	Anvendelse af kunstgødning	Reduceret Harmonitryk	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Kunstgødning S2/S4-sædskifte	1,2525 DE/ha S2/S4-sædskifte	1,40 DE/ha S2/S4-sædskifte 1,10 % ekstra efterafgrøder udover PD's krav
N-udvaskning fra rodzonen	59,3 kg N/ha	64,5 kg N/ha	64,3 kg N/ha

Holstebro Kommune har herudover vurderet husdyrbruget i forhold til andre driftsformer, såsom drift ved anvendelse af kunstgødning. Den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning kan hermed estimeres til $(64,3 - 59,3) = 5,0$ kg N.

Det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 områderne

Det er en forudsætning, at

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2 A & B) Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund samt Nissum Fjord

Som tidligere beskrevet vurderer Holstebro Kommune, at Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund ikke skal klassificeres som et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samle-

¹⁰ Bilag 3, pkt. 1 under beskyttelsesniveauet i forhold til overfladevand i Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug,

de husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2A.

Derimod vurderes Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, at være et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødnings-betingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B.

Skema 17. Beregning af den relative andel af husdyrbrugets husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning i forhold til den samlede nitratudvaskning til Natura 2000 områderne.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord	N62 - Venø sund
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog	Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling Sund
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha	58.442 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha	42.065 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%	55%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år	56 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.452 tons N/år	1.376 tons N/år	1.066 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	221 tons N/år	115 tons N/år	74 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.672 tons N/år	1.491 tons N/år	1.140 tons N/år
Det ansøgte projekt			
Nitratklasse 0	56,96 ha	56,96 ha	0,00 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha	134,43 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	56,96 ha	56,96 ha	134,43 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%	25,0%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	5,0 kg N/ha/år	5,0 kg N/ha/år	5,0 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,036 ton N	0,036 ton N	0,504 ton N
Ansøgt nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,001%	0,002%	0,044%

* Beregnet vha. Ctttools

Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,044 % af den samlede N-udvaskning til Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling Sund. Tilsvarende har det ansøgte beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,001 % af den samlede N-udvaskning til Nissum Fjord. I forhold til Felsted Kog, der udgør en del af Nissum Fjord, udgør belastningen 0,002 % af den samlede N-udvaskning, jvf. Skema .

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, hvor det anføres, at Kammeradvokaten har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Ligeledes anfører Miljøstyrelsen i skrivelsen til Miljø- og Planudvalget, at "*Vejledningen lever op til Danmarks forpligtelser efter EU's habitatdirektiv*".

På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt for Venø Sund, jvf. ad pkt. 1A-C. Da det under nitratafsnittet er vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A ikke er opfyldt for Felsted Kog (Nissum Fjord), er

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

der stillet vilkår til sikring af, at husdyrbruget har en udvaskning svarende til et planteavl-brug. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede påvirkning til Natura 2000-områderne mindre end hhv. 5 pct. /1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt negativt.

FOSFOR

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Der er lavet en vurdering af alle udbringningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerrosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. Ved terrænhældninger < 6 grader vurderes terrænet i relation til omkringliggende område. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende udbringningsarealer ikke kan indgå i driften.

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i oplandet til to kystområder og et søopland, jf.

Skema 18. Udbringningsarealerne omkring husdyrbruget samt arealerne vest og nordvest for anlægget er beliggende i oplandet til Venø Bugt/Venø Sund i Limfjorden. Arealerne nærmest anlægget afvander via Holmgård Sø til Venø Bugt/Venø Sund. Arealerne beliggende fra ca. 500 m øst og sydøst for ejendommen afvander til Nissum Fjord, jf. bilag 13.

Markerne 50-0 og 54-0 er beliggende i et kuperet område omkring Hvolbæk i oplandet til Holmgård Sø. Hvolbæk er i regionplanen B1-målsat, og vandløbet lever ikke op til målsætningen pga. spildevand fra spredt bebyggelse eller landbrugsbetingede udledninger omfattende gårdbidrag og bidraget ved uhensigtsmæssig gylleudbringning. Holmgård Sø er B-målsat, og søen lever ikke op til målsætningen pga. ekstern og intern næringsstofbelastning samt biologisk struktur. Mark 50-0 er beliggende i et område, der skråner mod Hvolbæk, jvf. bilag 10 (50-0 og 54-0). På den sydvestligste strækning af mark 50-0 er terrænhældningen beregnet til ca. 17 grader. I henhold til § 26, stk. 3 i husdyrgødningsbekendtgørelsen er det ikke lovligt, at udbringe flydende husdyrgødning på arealer der skrå-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

ner med over 6 grader mod vandløb i en afstand af 20 meter fra vandløbet. Det markerede område kan derfor ikke anvendes som udbringningsareal for flydende husdyrgødning på en 5 m bred og 80 m lang strækning. Da dette er et lovkrav stilles der ikke vilkår herom. Den resterende del af mark 50-0 ned mod vandløbet har en hældning på ca. 4,5 grader. Holstebro Kommune vurderer, at vandløbet med det gældende lovkrav er beskyttet mod overfladeafstrømning.

Mark 54-0 grænser op til et § 7 beskyttet overdrev jf. husdyrloven, der er stærkt skrånende ned mod Hvolbæk. Der er på den sydligste del af udbringningsarealet terrænhældning mod overdrevet. Hældningen er på de sydligste 30 m af marken mod overdrevet maksimalt 3 grader. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning fra marken til overdrevet og vandløbet.

På den nordvestlige del af mark 15-0 skråner udbringningsarealet mod vest ned mod en C-målsat § 3 beskyttet kulturpræget fersk eng jf. Naturbeskyttelsesloven samt en § 3 beskyttet sø jf. Naturbeskyttelsesloven beliggende på engen, se bilag 10. I en afstand af ca. 75 m og ned mod engen er hældningen på marken mellem 6 og 12 grader. På de sidste 10 m ned mod engen er hældningen mindre end 6 grader og samtidig er køresporene på de vestligste 15 m af marken nord-sydgående. Holstebro Kommune vurderer herudfra samt fordi al flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græs, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning fra marken til engen og søen.

Mark 39-0 grænser mod syd op til en bæk nord for Rydhave, der er et tilløb til Flodgrøften. Bækken er i regionplanen B0-målsat og målsætningen er opfyldt. Udbringningsarealet skråner svagt mod vest væk fra vandløbet. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning fra marken til vandløbet.

Mark 26-0 grænser mod syd og vest op til Kojborg Bæk/Ulstrup Bæk. Bækken er i regionplanen B1-målsat og målsætningen er opfyldt. Udbringningsarealet skråner svagt mod vandløbet med en hældning mindre end 3 grader. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning fra marken til vandløbet.

Mark 49-0 grænser mod vest op til Hellegård Å, der på den nederste del er B2-målsat i regionplanen. Målsætningen er opfyldt. Udbringningsarealet skråner på den sydligste del af marken svagt mod vandløbet med en hældning mindre end 3 grader. Marken gennemskæres i øst-vestlig retning af Kojborg Bæk/Ulstrup Bæk, som på strækningen er rørlagt. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning fra marken til vandløbene.

Mark 7-0 grænser mod øst op til vandløbet Skave Å/Stendis Bæk, der i regionplanen er C-målsat og målsætningen er ikke opfyldt. Udbringningsarealet skråner svagt mod vandløbet dog ingen steder med en hældning over 3 grader. Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning fra marken til vandløbet.

Mark 8-0 grænser mod øst op til en § 3 beskyttet fersk eng jf. Naturbeskyttelsesloven, der i regionplanen er C-målsat. Mellem marken og engen er der en bræmme med plantevækst med en bredde mellem 1 og 6 meter, hvorfra det hælder ned mod Skave Å/Stendis Bæk. Da der på marken ikke er hældning større end 3 grader mod engen og vandløbet, vurderer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro kommune, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning fra marken til engen og vandløbet.

På mark 1-0 er der beliggende to § 3 beskyttede søer jf. Naturbeskyttelsesloven, hvoraf den ene er omgivet af en § 3 beskyttet mose jf. Naturbeskyttelsesloven. Derudover grænser marken op til endnu to § 3 beskyttede søer ligesom det gennemskæres af Skave Å/Stendis Bæk, der på strækningen er rørlagt. I et område på mark 1-0 omkring den nordvestlige sø er terrænhældningen beregnet til 6-12 grader nærmere end 20 m fra søen. I henhold til § 26, stk. 3 i husdyrgødningsbekendtgørelsen er det ikke lovligt, at udbringe flydende husdyrgødning på arealer der skråner med over 6 grader mod søer > 100 m² i en afstand af 20 meter fra søerne. Det markerede område på bilag 10 (mark 1-0) kan derfor ikke anvendes som udbringningsareal for flydende husdyrgødning. Der stilles ikke vilkår herom, da dette er et generelt lovkrav. Den resterende del af mark 1-0 ned har ikke hældning større end 3 grader mod de øvrige søer på og omkring marken. Holstebro Kommune vurderer, at vandløbet er beskyttet mod overfladeafstrømning og at søerne med det generelle lovkrav ligeledes er beskyttet mod overfladeafstrømning.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der herforuden ikke er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandringsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af fin lerblandet sandjord (54 %), mens det resterende er beliggende på finsandet jord (32 %), grov sandblandet lerjord (9 %), humus (2 %), grovsandet jord (2 %) samt grov lerblandet sandjord (1 %), jvf. Skema 18 og bilag 11.

Skema 18. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandringsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
1-0	19,02	Ja	JB2	Ja	Nissum Fjord	-	2	2,22
7-0	0,66	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0,00
8-0	3,71	Ja	JB2	Ja	Nissum Fjord	-	2	0,35
9-0	7,86	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
10-0	7,23	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
11-0	7,60	ja	JB4	Ja, delvist*	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
11-1	2,92	Ja	JB4	Ja*	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
15-0	18,75	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
19-0	2,79	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
20-0	3,32	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
21-0	0,34	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
22-0	0,46	Ja	JB3	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
23-0	3,40	Ja	JB5	Nej	Venø Bugt	-	0	0,00
24-0	14,24	Ja	JB5	Nej	Venø Bugt	-	0	0,00
25-0	3,18	Nej	JB1	Nej	Venø Bugt	-	0	0,00
26-0	2,48	Ja	JB11	Ja*	Venø Bugt	-	0	0,00
27-0	0,46	Ja	JB11	Ja*	Venø Bugt	-	0	0,00
28-0	10,98	Ja	JB2	Ja	Nissum Fjord	-	2	1,21
30-0	3,99	Ja	JB2	Ja	Nissum Fjord	-	2	2,87
31-0	3,64	Ja	JB2	Ja	Nissum Fjord	-	2	0,37
32-0	9,83	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø/ Nissum Fjord	-	0	0,00
33-0	3,44	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
34-0	0,99	Ja	JB2	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
35-0	2,49	Ja	JB2	Ja	Venø Bugt via Holmgård Sø/ Nissum Fjord	-	2	0,45
36-0	1,65	Ja	JB2	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø/ Nissum Fjord	-	0	0,00
37-0	8,38	Ja	JB2	Ja	Venø Bugt via Holmgård Sø/ Nissum Fjord	-	2	0,92
39-0	0,76	Ja	JB11	Ja*	Venø Bugt	-	0	0,00
40-0	4,75	Ja	JB2	Ja	Nissum Fjord	-	0	0,74
42-0	1,54	Ja	JB2	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
43-0	6,33	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
44-0	4,43	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
45-0	3,06	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
46-0	2,37	Ja	JB4	Ja, delvist*	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
47-0	0,60	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
49-0	0,96	Ja	JB11	Ja*	Venø Bugt	-	0	0,00
50-0	8,89	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
52-0	4,73	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
53-0	5,52	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00
54-0	3,66	Ja	JB4	Nej	Venø Bugt via Holmgård Sø	-	0	0,00

* Afviger fra ansøgningsmaterialet, men da arealet ligger i oplandet til ikke fosforfølsomt Natura2000 vil ændringen ikke medfører ændring i fosforklasse.

Fosforklasser og fosforoverskud

Mark 1-0, 8-0, 28-0, 30-0, 31-0, 35-0, 37-0 og 40-0 er delvist drænet lavbundsareal, der afvander til Nissum Fjord. Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor, og derfor er de pågældende delarealer omfattet af fosforklasse II.

Flere udbringningsarealer i oplandet til Nissum Fjord er detailafvandede, men ingen af disse er lerjorde jf. Miljøstyrelsens definition ($5 \leq JB \leq 10$) og derfor vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

Mark 23-0 og 24-0 er drænedede lerjorde (JB5) som afvander til Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund. Natura2000 området er i statens kortværk imidlertid ikke udpeget som et fosforfølsomt opland. Husdyrlovens beskyttelsesniveau udpeger derfor hele oplandet som fosforklasse 0 således også mark 23-0 og 24-0.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 5.858 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 5.858 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 8,8 kg P/ha, jvf. Skema 19.

Skema 19. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-1.044 kg P/år
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	5.858 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	30,6 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	21,8 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	8,8 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord¹¹. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 8,8 kg P/ha/år, jvf. skema 19, hvilket er mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

¹¹ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 8,8 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 2 %. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-områderne er vurderet til 0,008 % for Nissum Fjord, 0,011 % for Felsted Kog, der udgør en del af Nissum Fjord og 0,05 % for Venø Sund, jvf. Skema 20.

Skema 20. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 områder ud fra et worst case scenarium baseret på Miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord	N62 - Venø sund
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog	Venø Bugt, Kaas Bredning og Salling
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha	58.442 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha	42.065 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.049 kg P	14.783 kg P	8.413 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.410 kg P	3.708 kg P	1.310 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	25.460 kg P	18.490 kg P	9.723 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0079%	0,0108%	0,0487%
Husdyrbrugets arealer			
Ansøgt areal	56,96 ha	56,96 ha	134,43 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	8,8	8,8	8,8
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	4%	4%	4%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	2 kg P	2 kg P	5 kg P

Holmgård Sø

Markerne 9-0, 10-0, 11-0, 11-1, 15-0, 19-0, 20-0, 21-0, 22-0, 32-0, 33-0, 34-0, 35-0, 36-0, 37-0, 42-0, 43-0, 44-0, 45-0, 46-0, 47-0, 50-0, 52-0, 53-0, 54-0 ligger helt eller delvist i oplandet til hhv. Holmgård Sø, som er B-målsat. Se bilag 12. Holmgård Sø er ikke udpeget som Natura2000 område.

Regionplanens målsætning

Holmgård Sø er i Ringkøbing's Amts regionplan udlagt med en basismålsætning " Søer med naturligt og alsidigt dyre- og planteliv som er upåvirket, eller kun svagt påvirket af næringsstoffer, organiske stoffer, okker, miljøfremmede stoffer eller anden kulturpåvirkning. Søens økologiske tilstand skal være upåvirket eller kun svagt påvirket i forhold til den naturlige baggrundstilstand." Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af målsætningen.

- Fra 1. maj til 30. september skal sigtddybden værre større end 1 meter i søer med en gennemsnitsdybde på under 3 meter,
- Søvandets indhold af total fosfor må som årsgennemsnit ikke overstige 0,075 mg P/l.

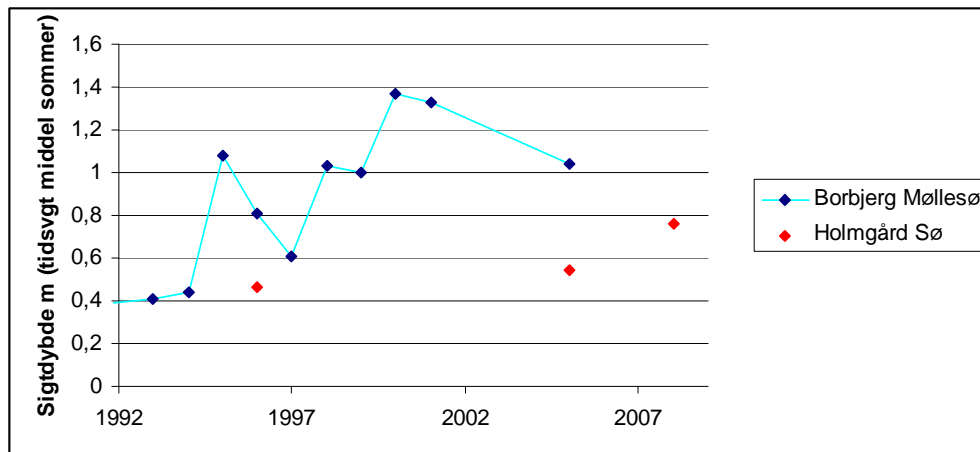
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Tilstand

Borbjerg Møllesø afvander via Hellegård Å til Holmgård Sø. Det fremgår bl.a. af 3, at sigt-dybden i Holmgård Sø siden 1996 er forbedret.

Figur 3. Sigt dybder målt i Holmgård Sø og Borbjerg Møllesø

Holmgård Sø lever ikke op til målsætningen om 1 meters sigt dybde. Det fremgår af regionplanen, at det bl.a. skyldes intern belastning med næringsstoffer. Det forventes, at søen ikke lever op til målet om god økologisk tilstand i 2015.

Næringsstoffer

Det begrænsende næringsstof i søen vurderes at være fosfor. Der foreligger ikke nye data på den total mængde fosfor i søen, hvorfor der bl.a. tages udgangspunkt i regionplan 2005. Holmgård Sø lever ikke op til kravet om et årsgennemsnit $< 0,075$ mg P/l. Fosforoverskuddet var i perioden fra 2005-2008 i gennemsnit $8,9$ kg P/ha¹² i oplandet til Holmgård Sø.

Det ansøgte medfører, at der på udbringningsarealerne vil være et fosforoverskud på $8,8$ kg P/ha/år. Holstebro Kommune vurderer, at projektet ikke i sig selv vil medføre en forværing af søens tilstand, da projektet har lavere fosforoverskud end det gennemsnitlige overskud fra arealerne beliggende i oplandet til søerne. Nitratudledningen fra de ansøgte arealer vurderes ikke at påvirke søerne væsentligt, da fosfor vurderes at være det begrænsende næringsstof for primærproduktionen.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Holstebro Kommune vurderer, at fosfortabet fra husdyrbrugets udbringningsarealer ikke vil

¹² Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskaber. Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CT-tools af Holstebro Kommune.

påvirke Nissum Fjord herunder Felsted Kog og Venø Bugt, Kaas Bredning og Sallingsund samt Holmgård Sø væsentligt negativt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

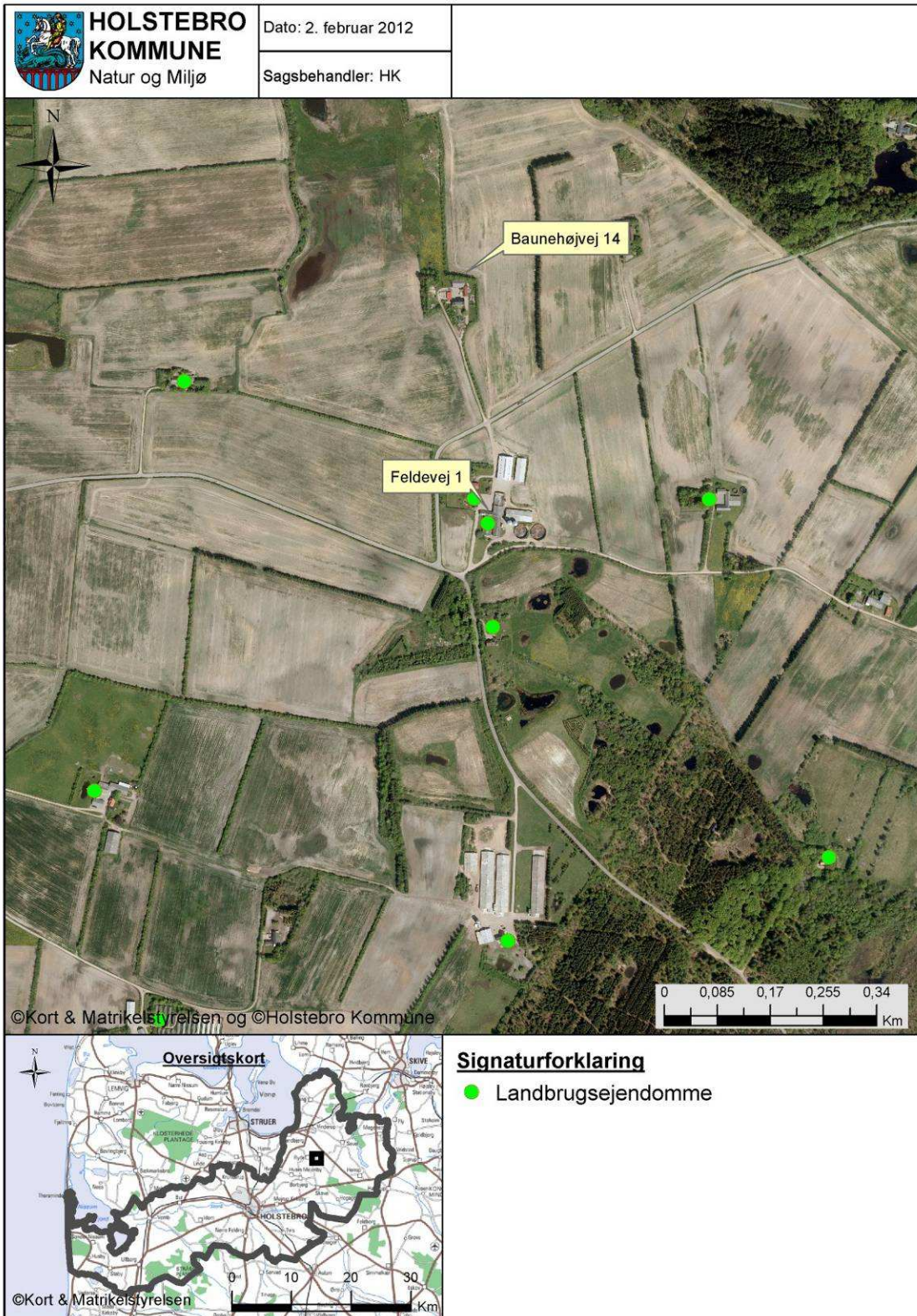
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1a – Husdyrbrugets beliggenhed

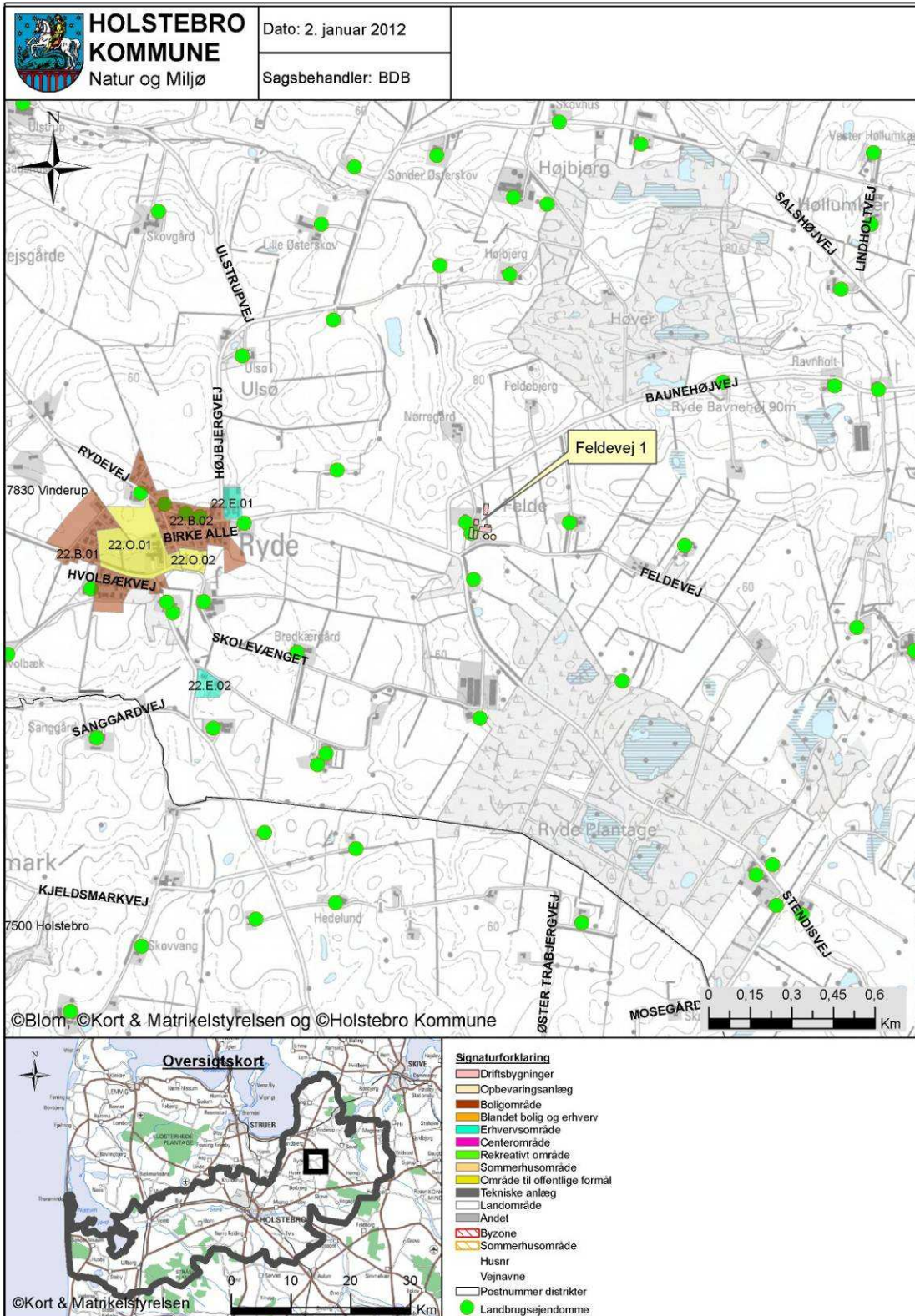

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 1b – Husdyrbrugets beliggenhed

Bilag 2 – Situationsplan

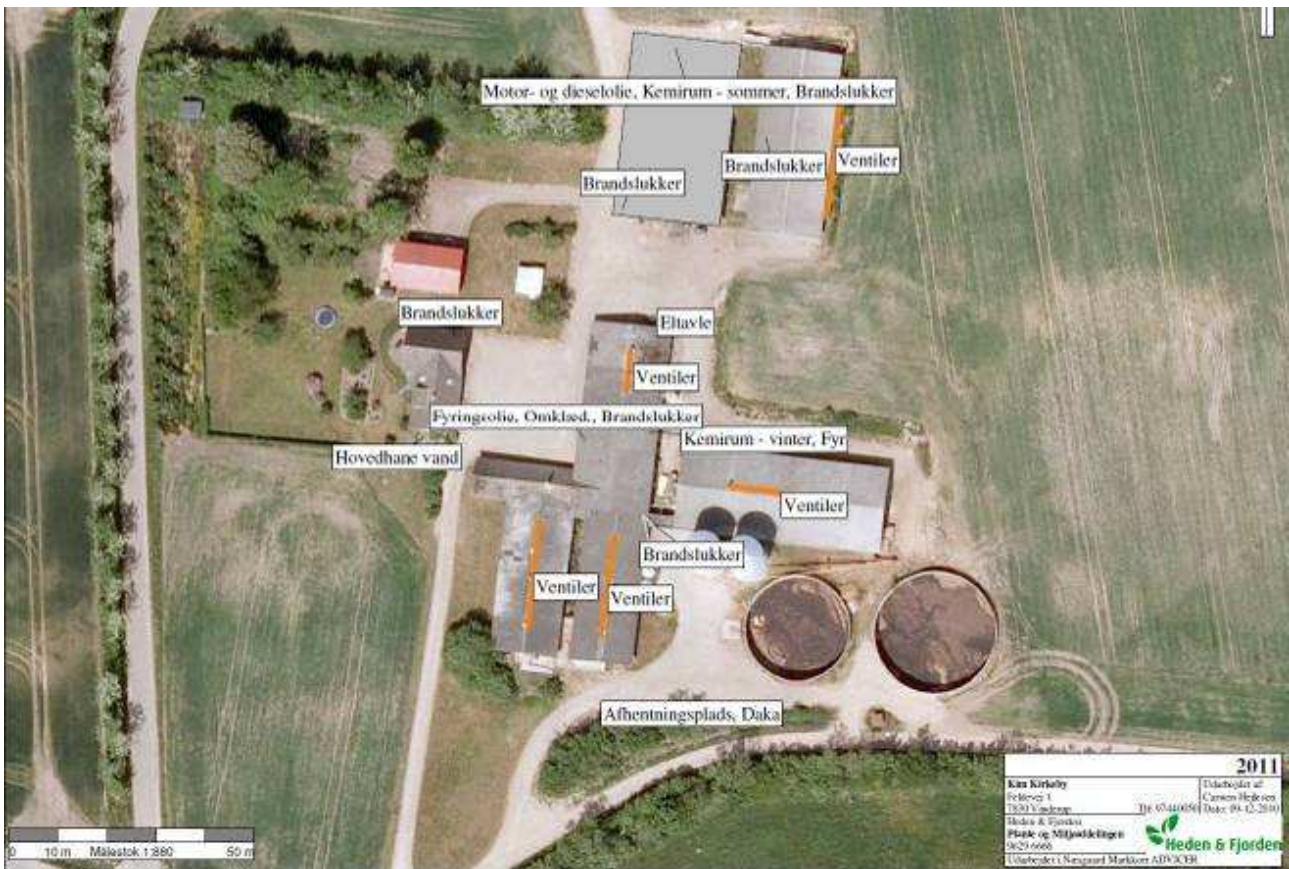
Bygning	Type	Byggeår / Renoveringsår	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningernes fremtidige anvendelse
A	Stuehus	-	-	-	-	-	Samme
B	Maskinhus	1962	130 m ²	4 m	15°	Rød stålprofil	Samme
C	Maskinhus m. vaskerplads	2009	805 m ²	7 m	20°	Grå stålprofil	Samme
D	Klimastald	2000	550 m ²	4 m	15°	Grå betonelementer	Samme
E	Stald (smågr. og polte)	1971/91	300 m ²	4 m	15°	Røde sten	Samme
F	Foderlade	1971	270 m ²	5 m	15°	Røde sten	Samme
G	Garage	1914/2001	50 m ²	5 m	15°	Røde sten	Samme
H	Førestald	1979/2001	525 m ²	5 m	25°	Røde sten	Samme
I	Løbestald	1981/2000	380 m ²	4,5 m	15°	Røde sten	Samme
J	Drengstald	2000	710 m ²	5,5 m	15°	Grå betonelementer	Samme
K	Kornsiloe	2004	75 m ²	15 m	-	Grå stålprofil	Samme
L	Soyasiloe m. cyclon	2004	20 m ²	7 m	-	Hvide	Samme
M	Gyllebeh. I	1991	1480 m ³	2 m	2 m dyb	Grå element	Samme
N	Gyllebeh. II	2002	2020 m ³	2 m	4 - 4,5 m dyb	Grå element	Samme
O	2 stk. Fortanke	1991	21+60 m ³	-	-	-	Samme
P	Udleveringsrumper, 2 stk.	2001/2002	60+45 m ²	-	-	-	Samme
Q	Belæstet areal	2009	45 m ²	-	-	-	Samme

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning

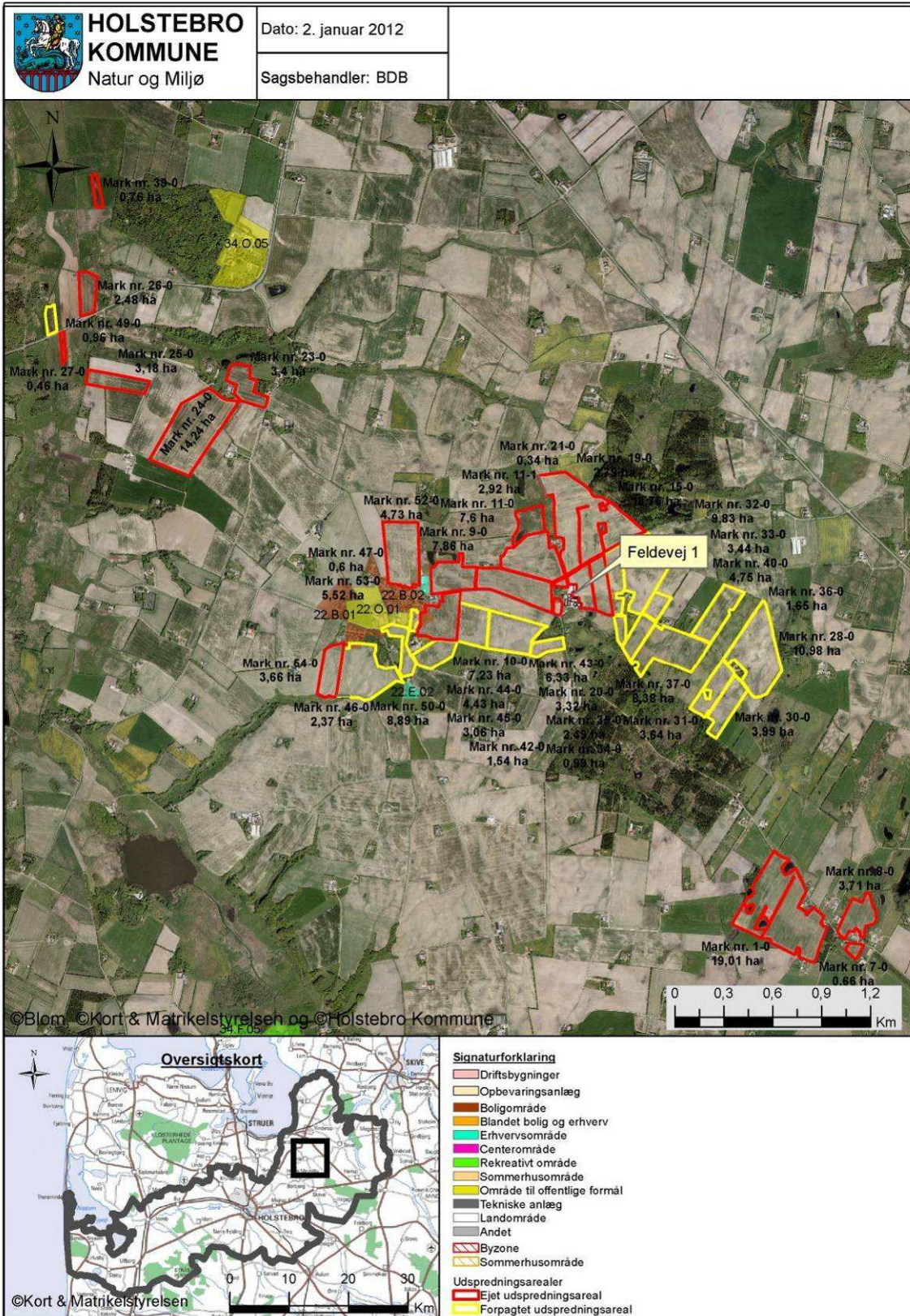

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 – Planmæssige forhold

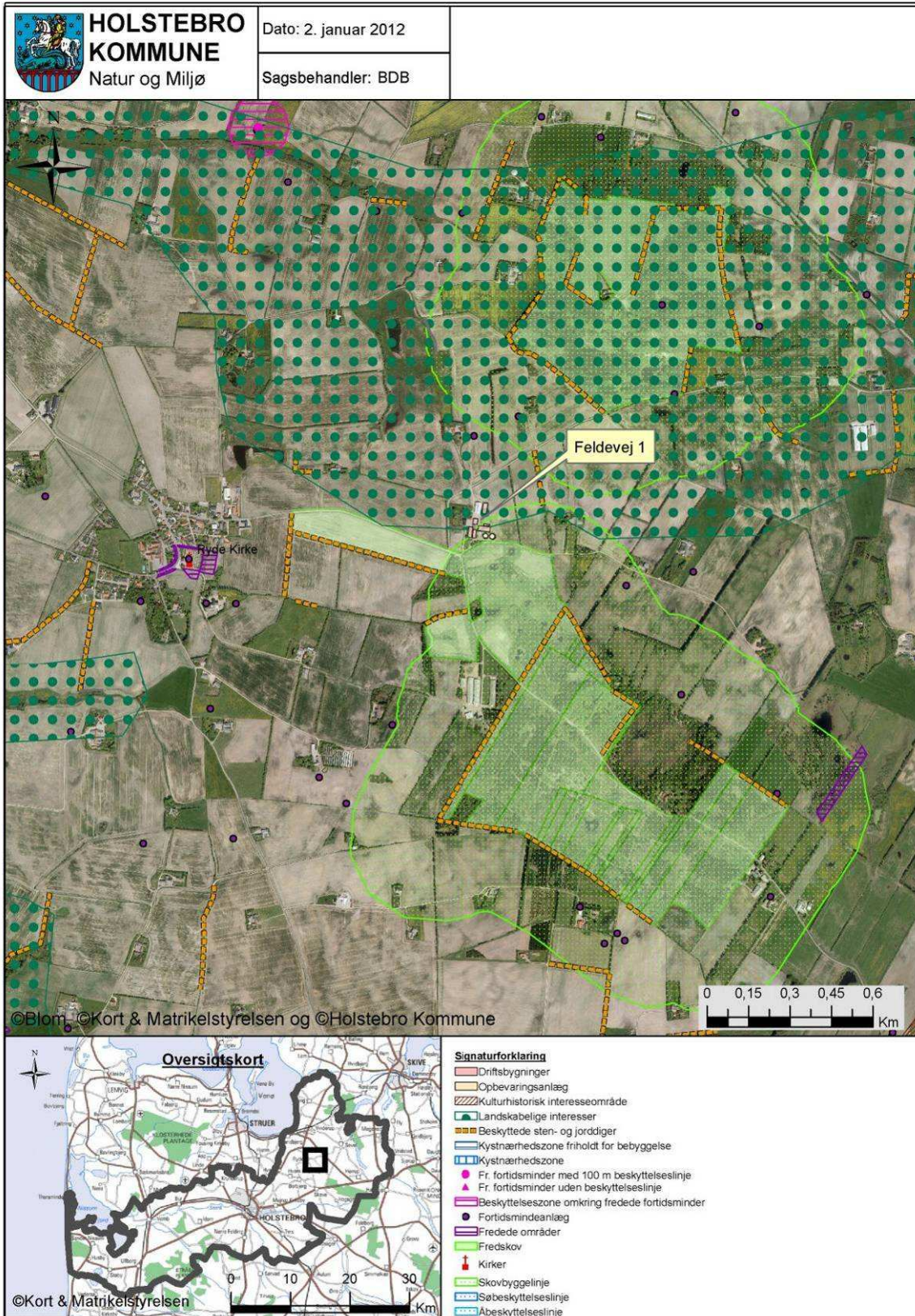

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

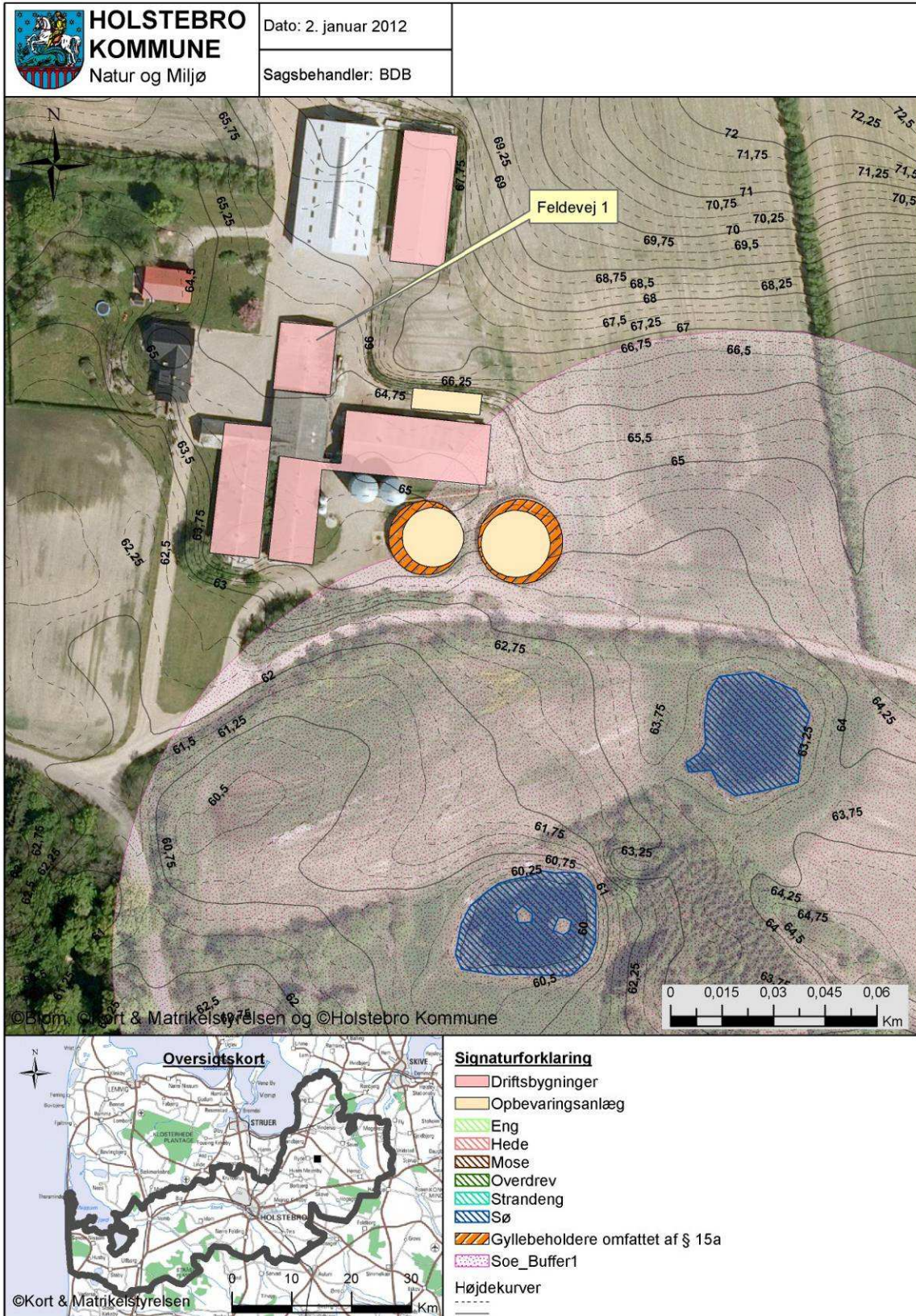

TEKNIK OG MILJØ

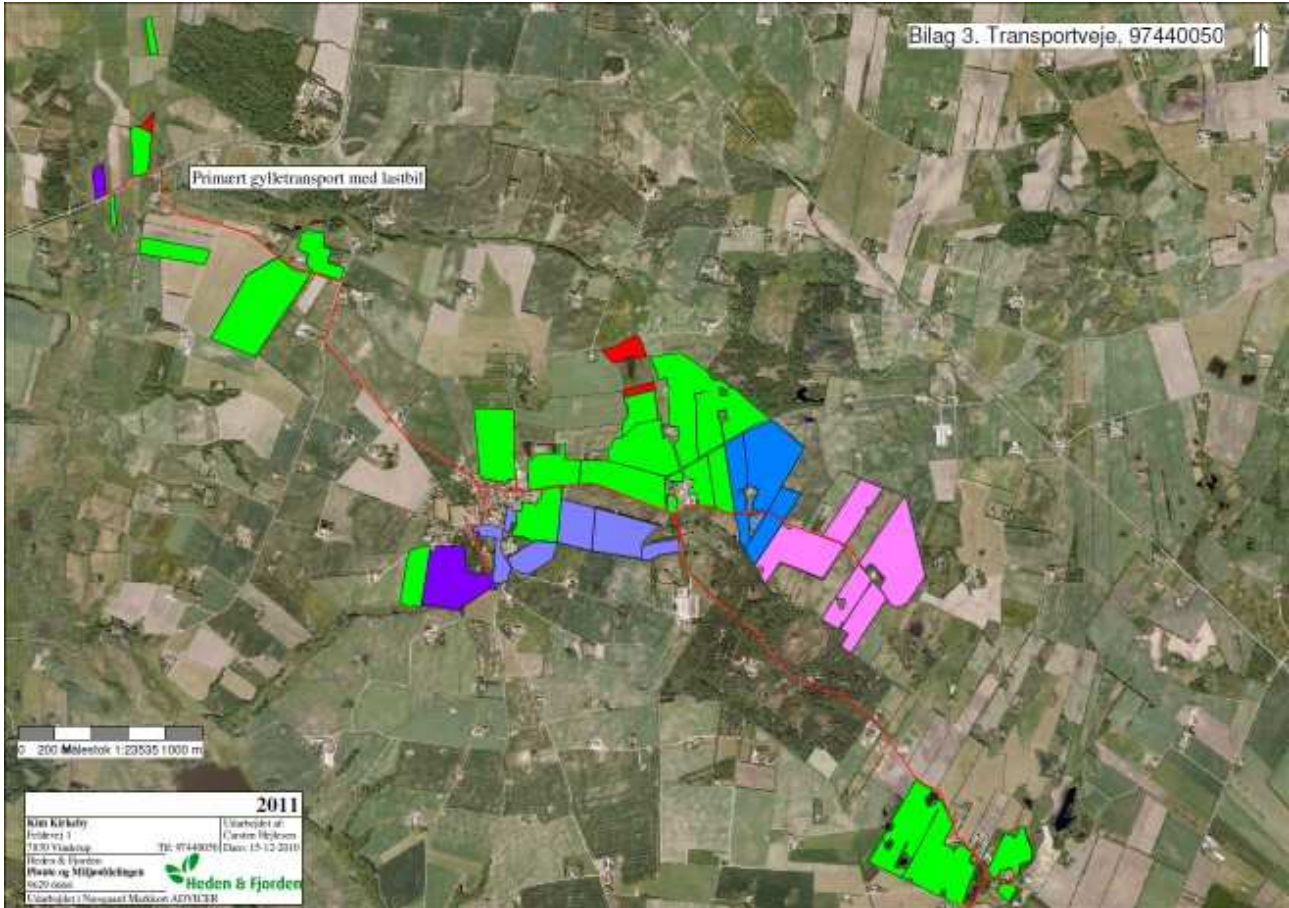
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Risikoforhold ved gylleuheld på husdyrbrugets anlæg

Bilag 7 – Gylletransportruter

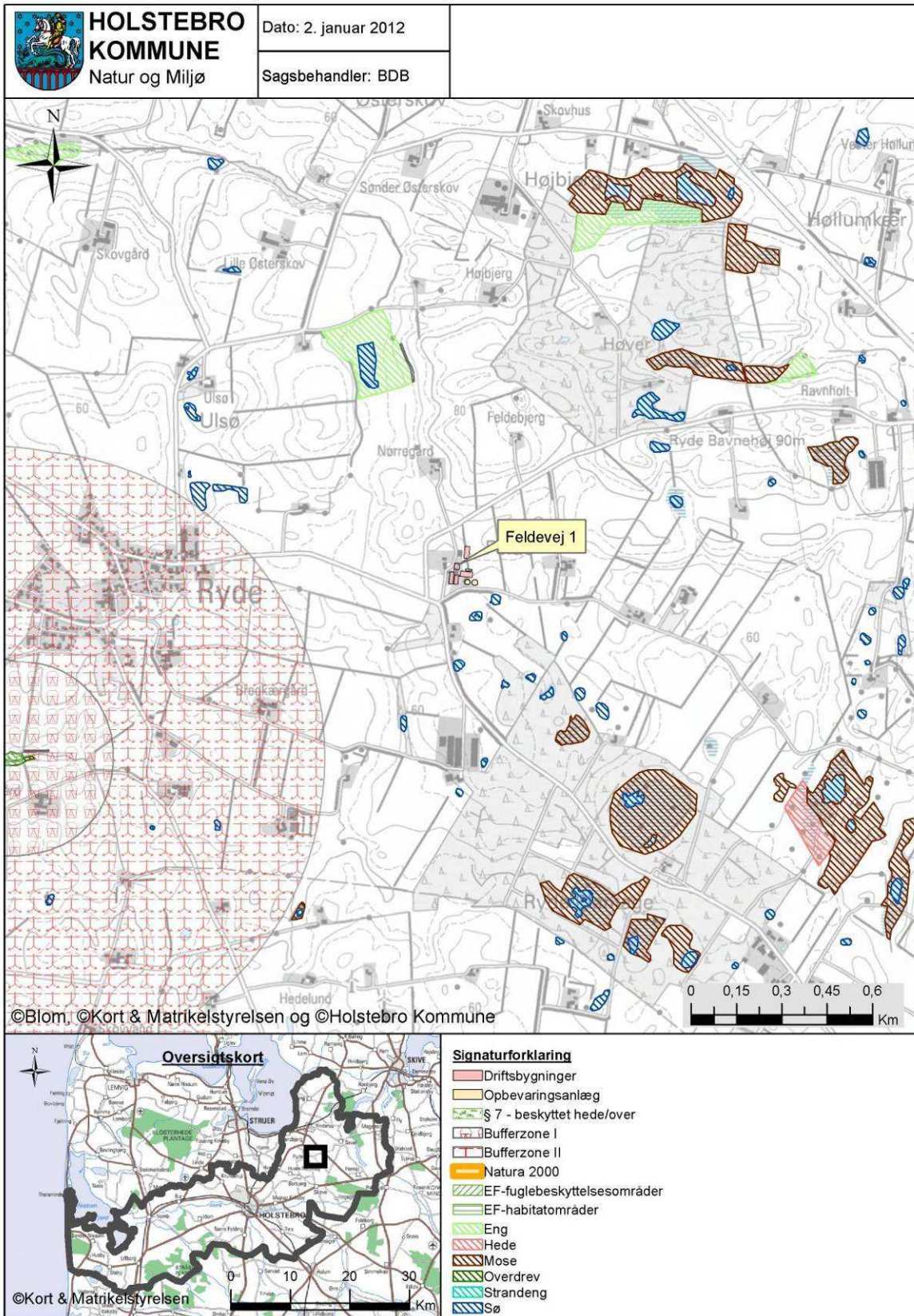

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 8 – Naturområder omkring anlæg

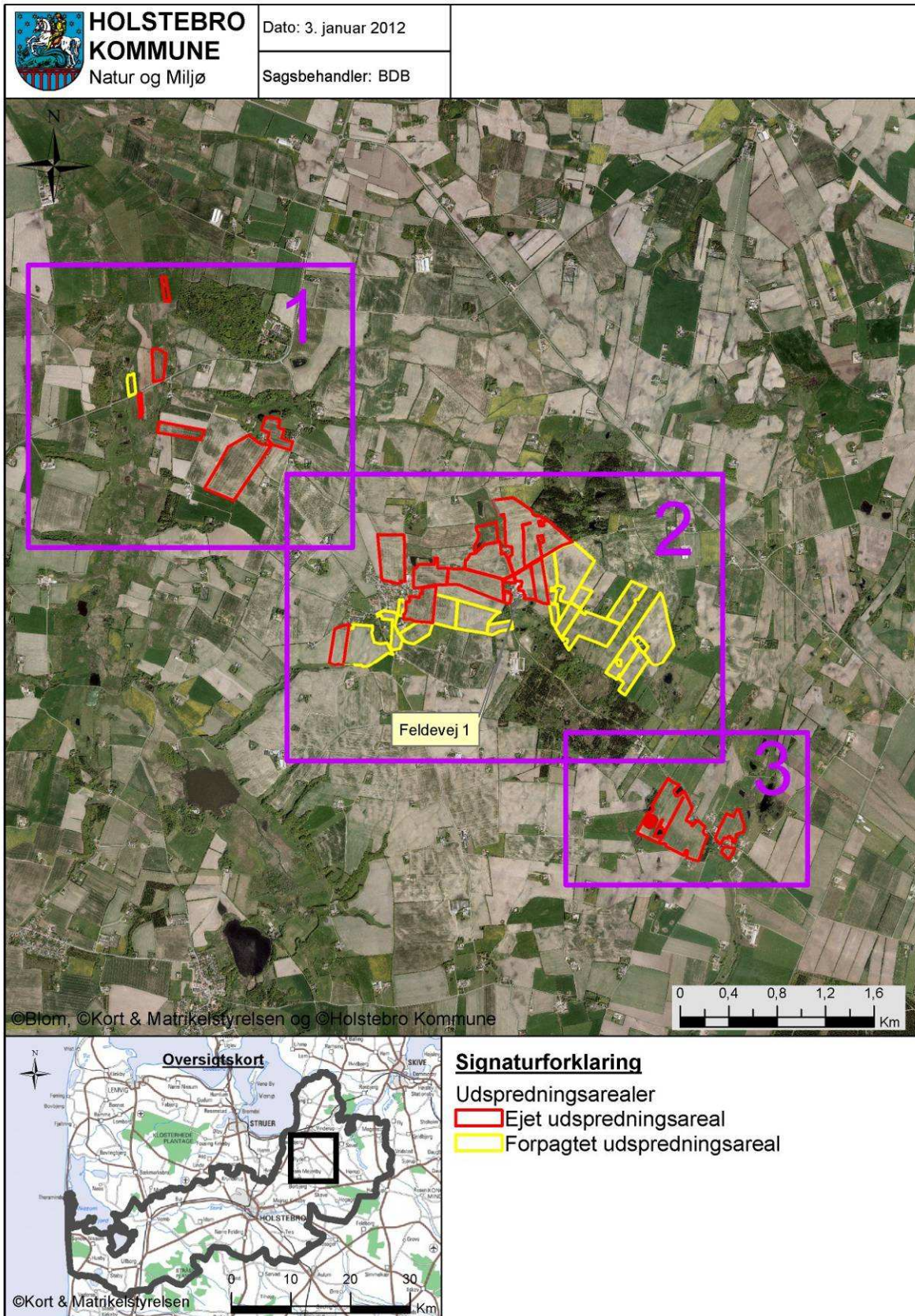

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Oversigtskort over udbringingsarealerne

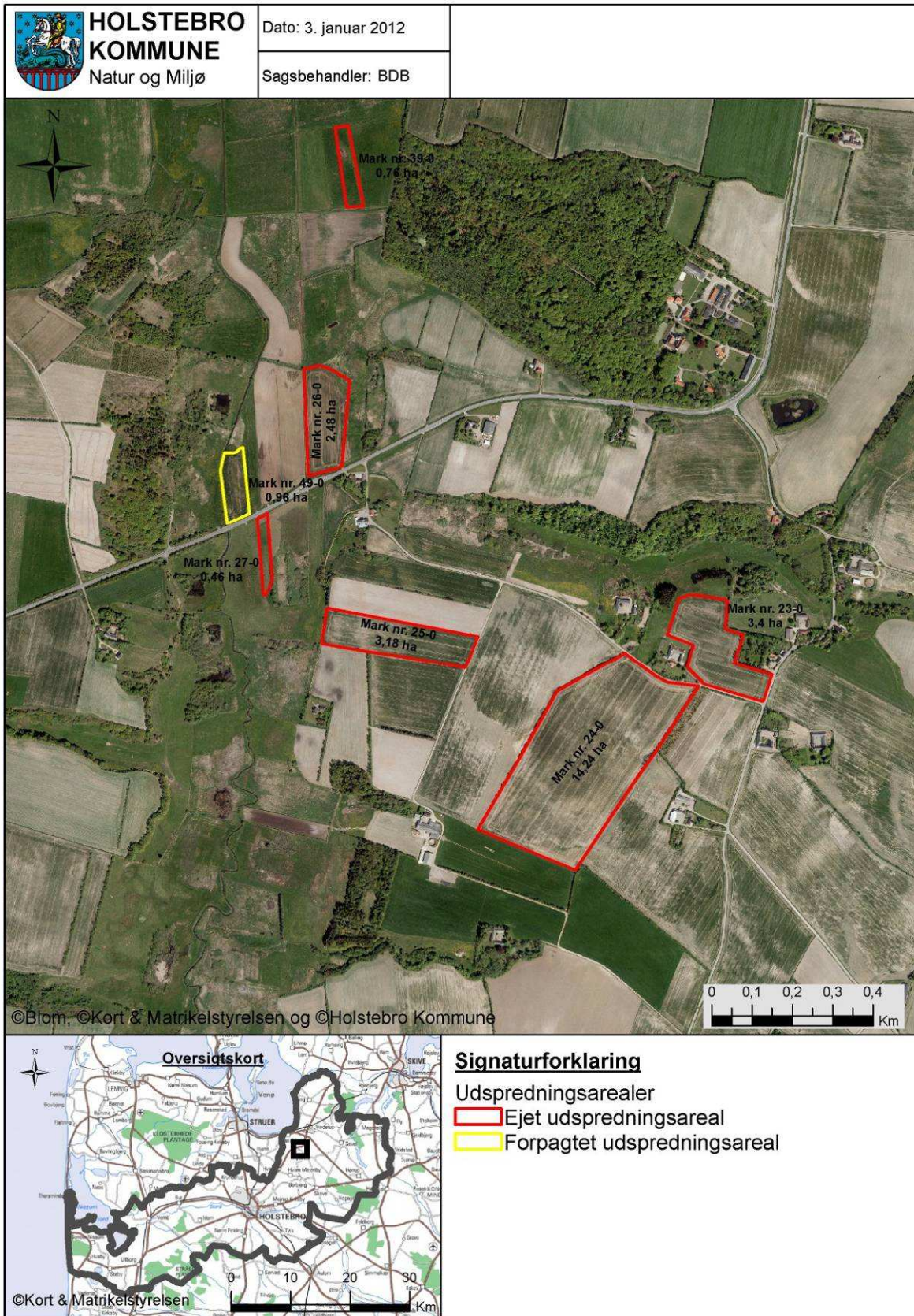

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 1/3

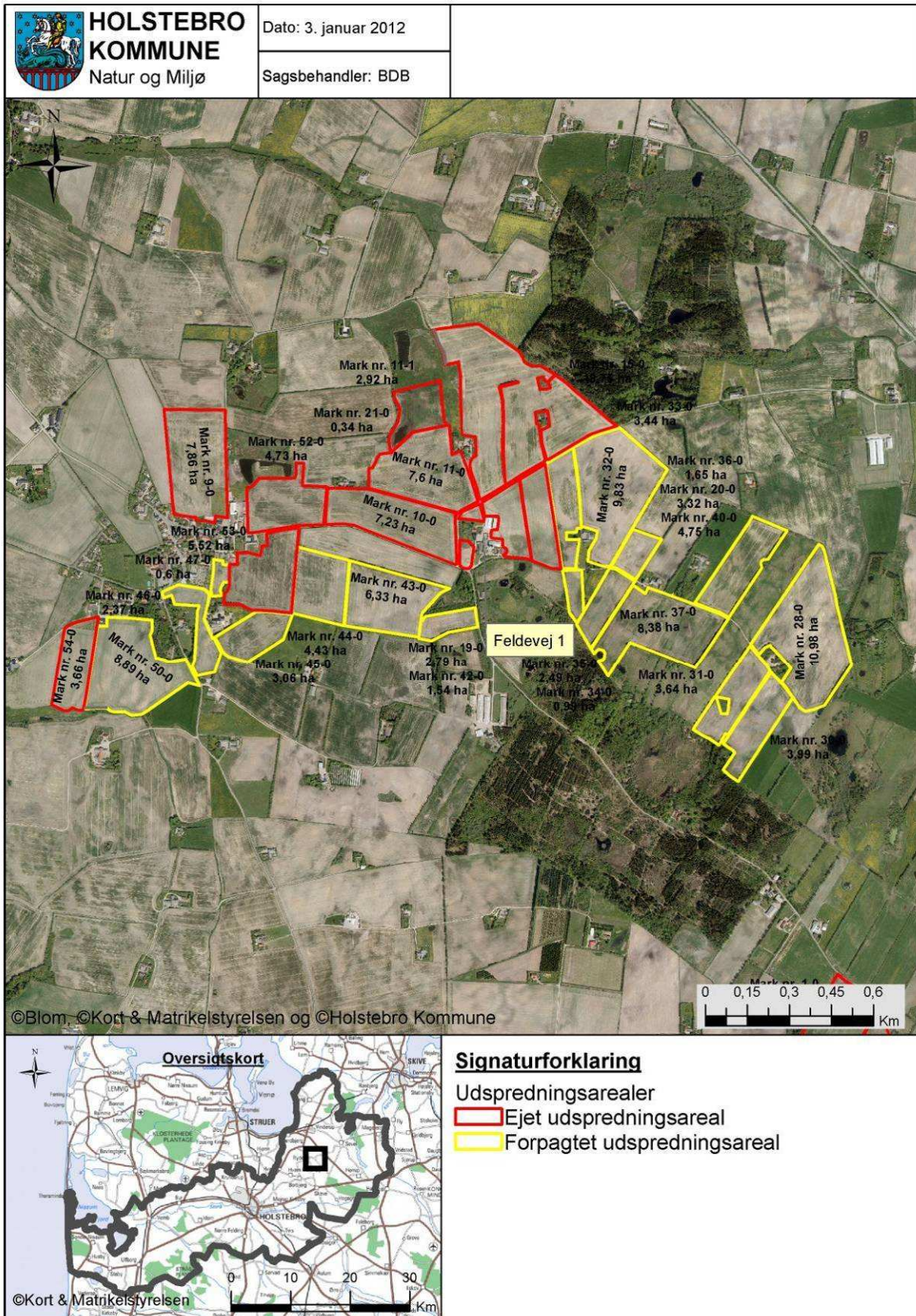

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 2/3

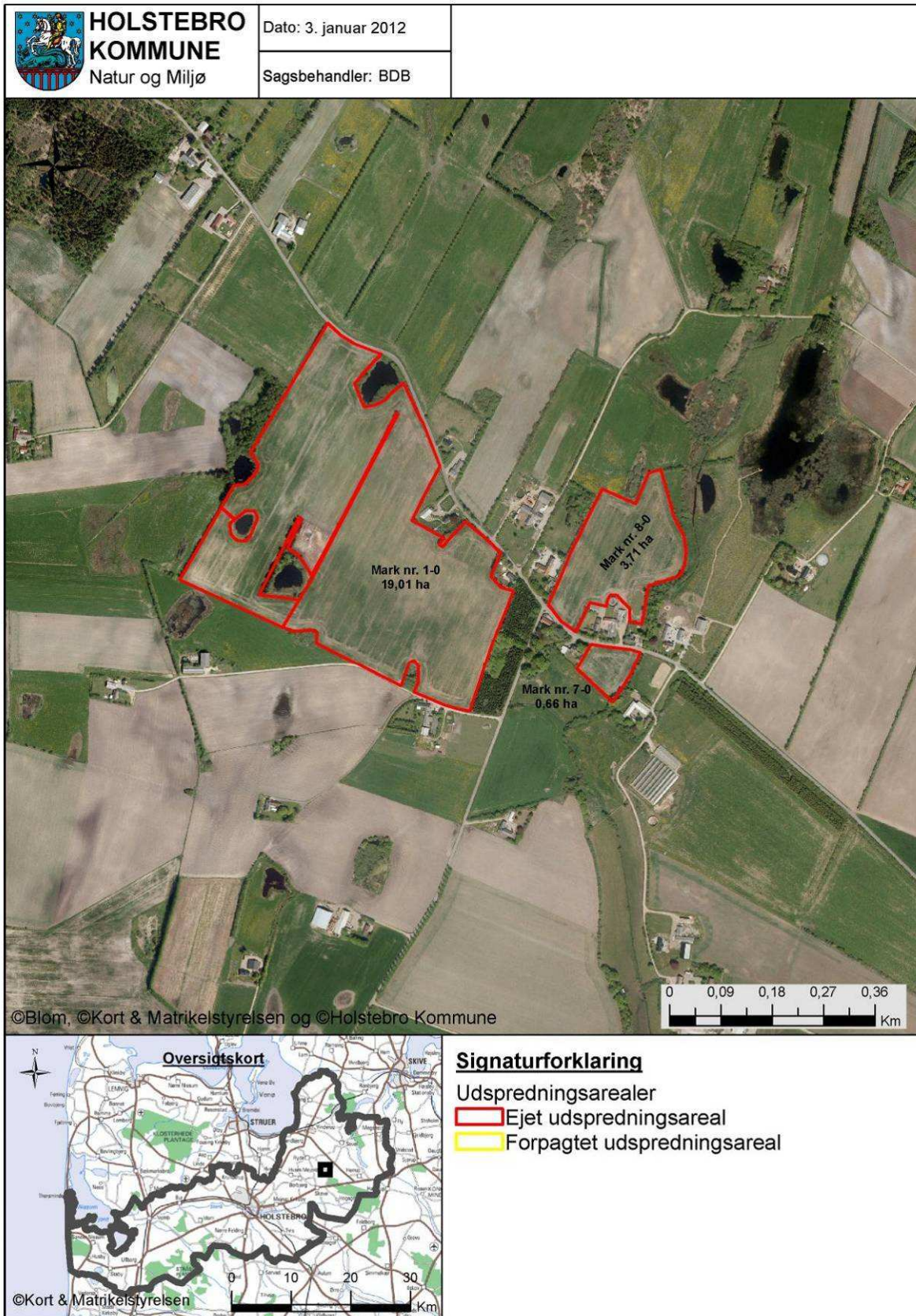

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 - Arealer del 3/3

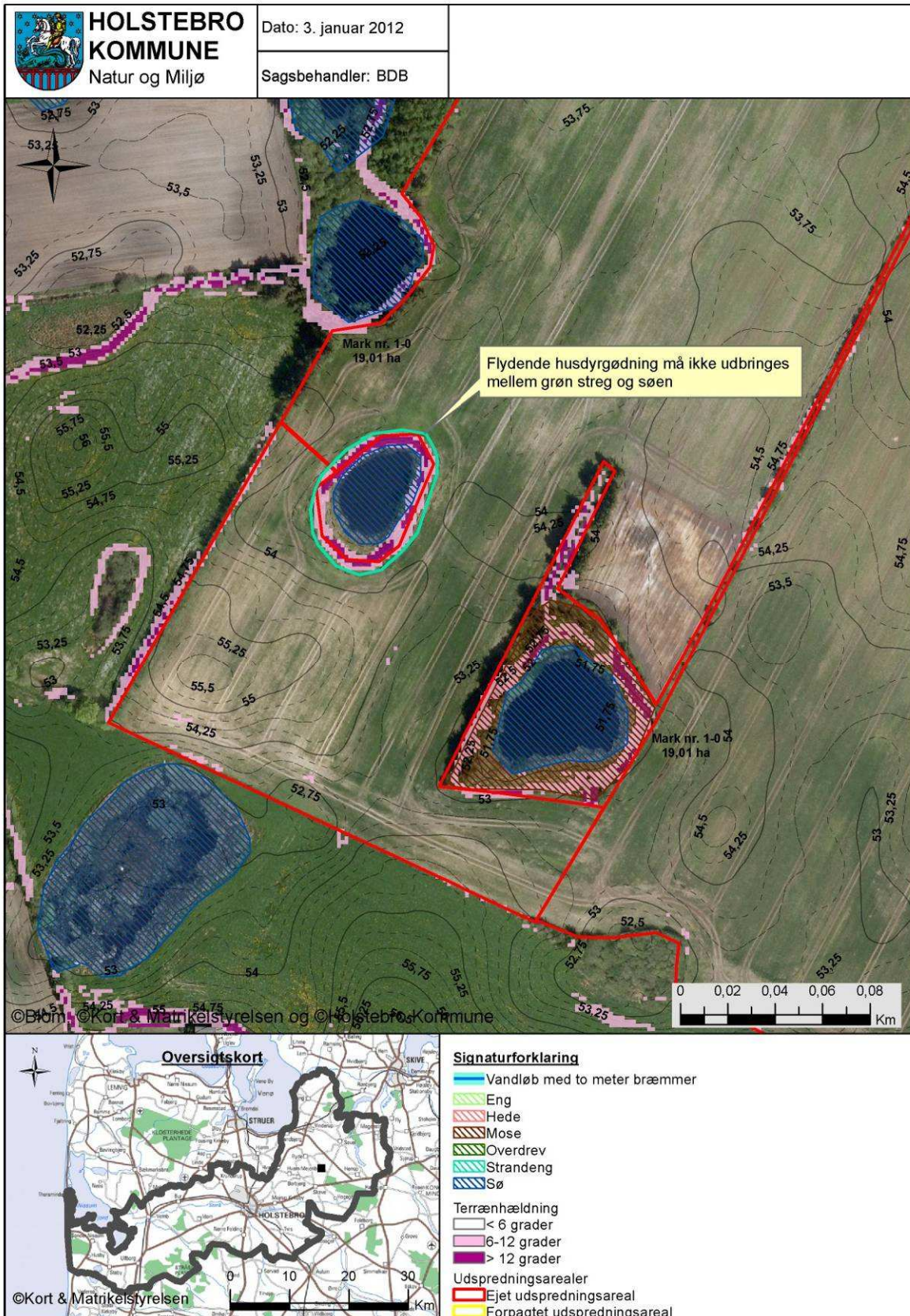

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Risikoarealer i relation til terrænforhold – mark 1-0

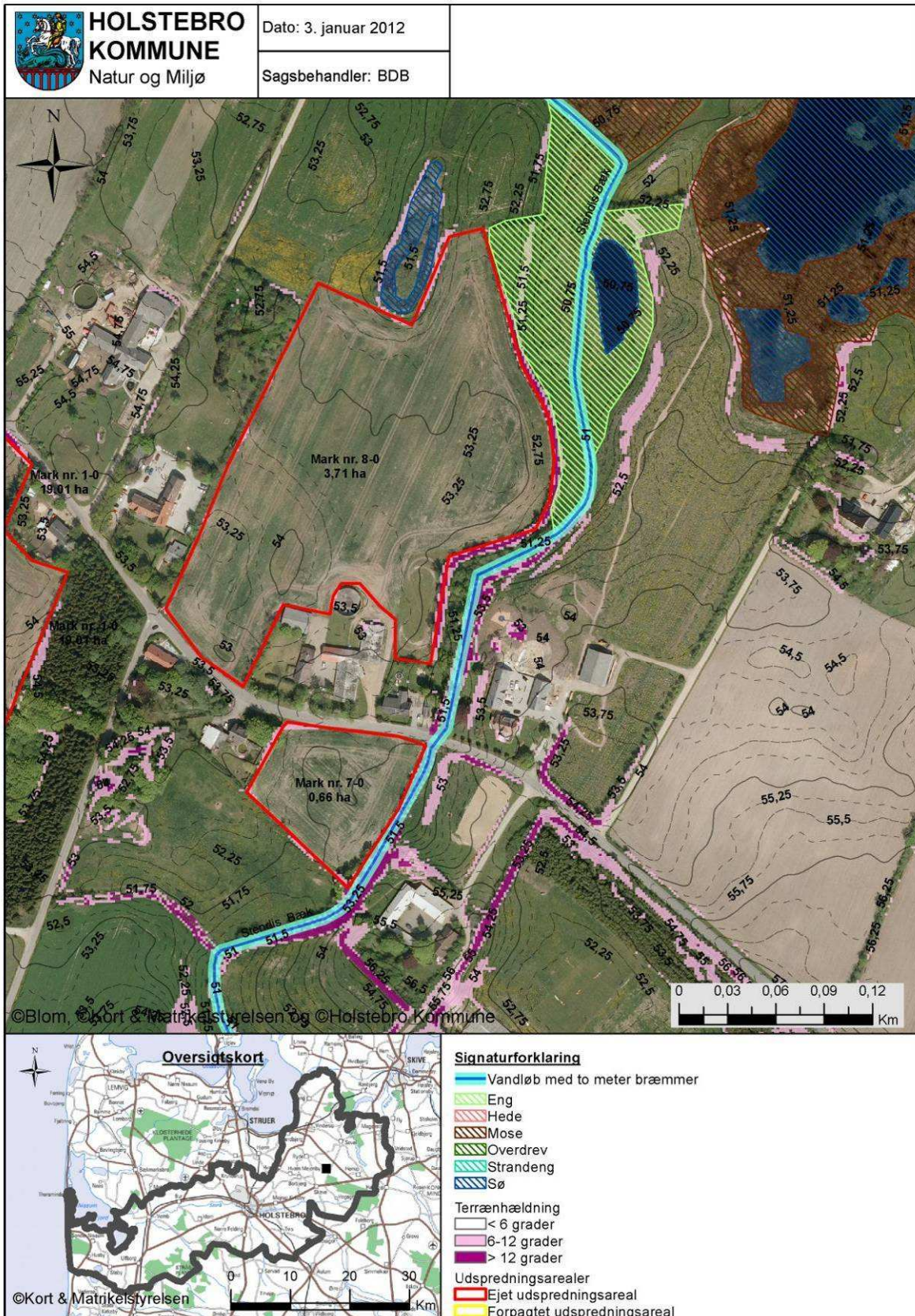

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Risikoarealer i relation til terrænforhold – mark 7-0 og 8-0

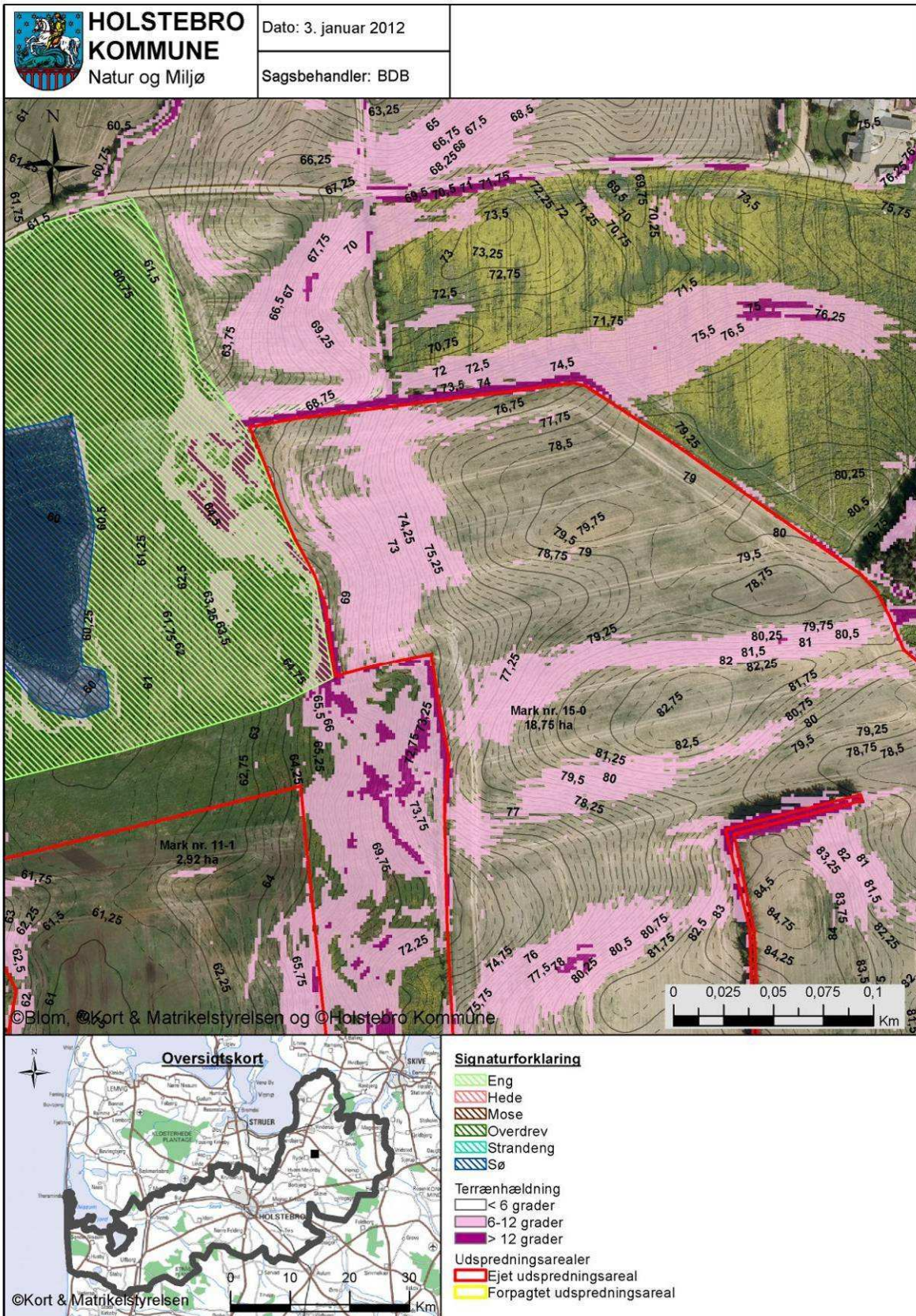

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Risikoarealer i relation til terrænforhold – mark 15-0

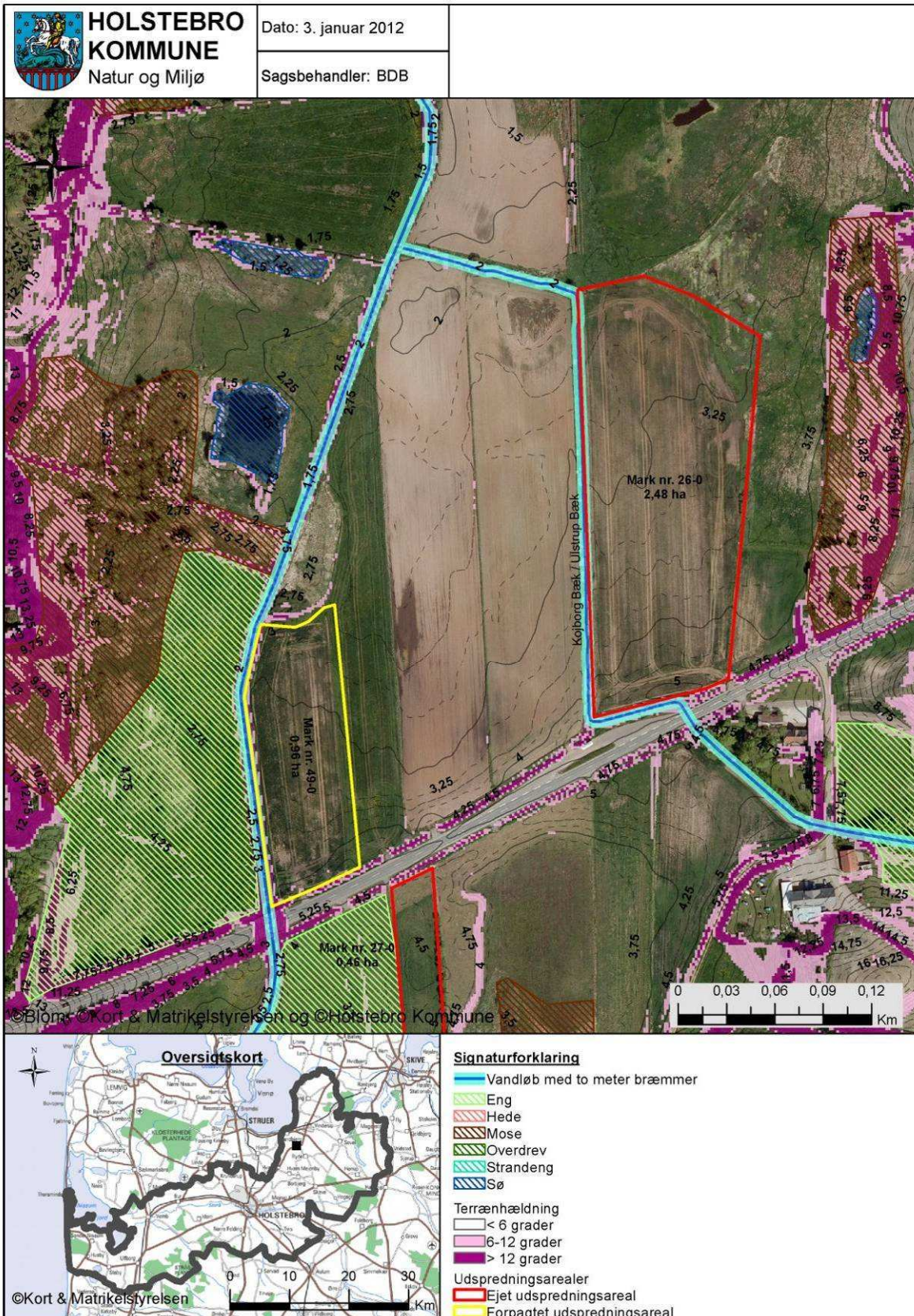

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Risikoarealer i relation til terrænforhold – mark 26-0 og 49-0

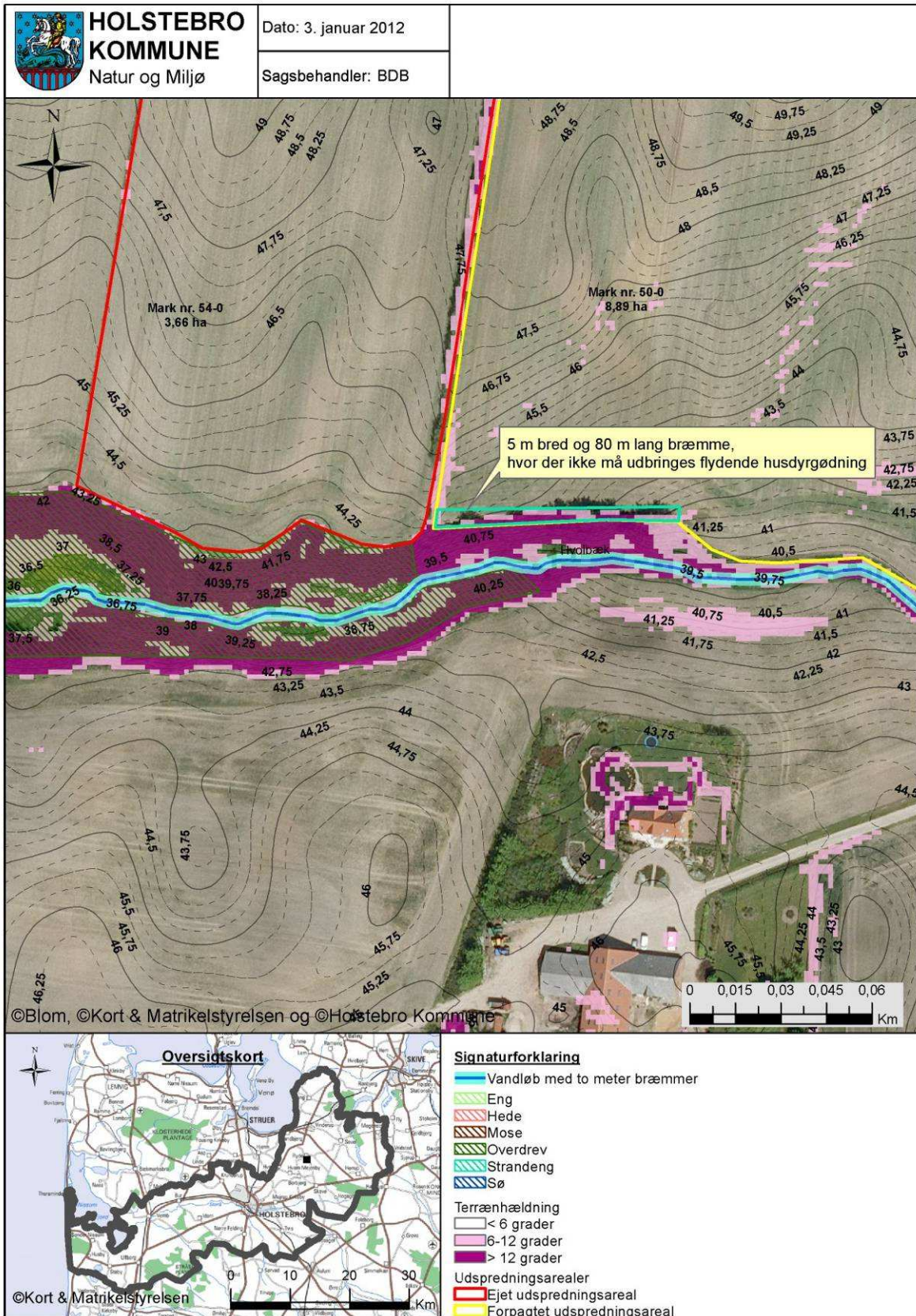

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Risikoarealer i relation til terrænforhold – mark 50-0 og 54-0

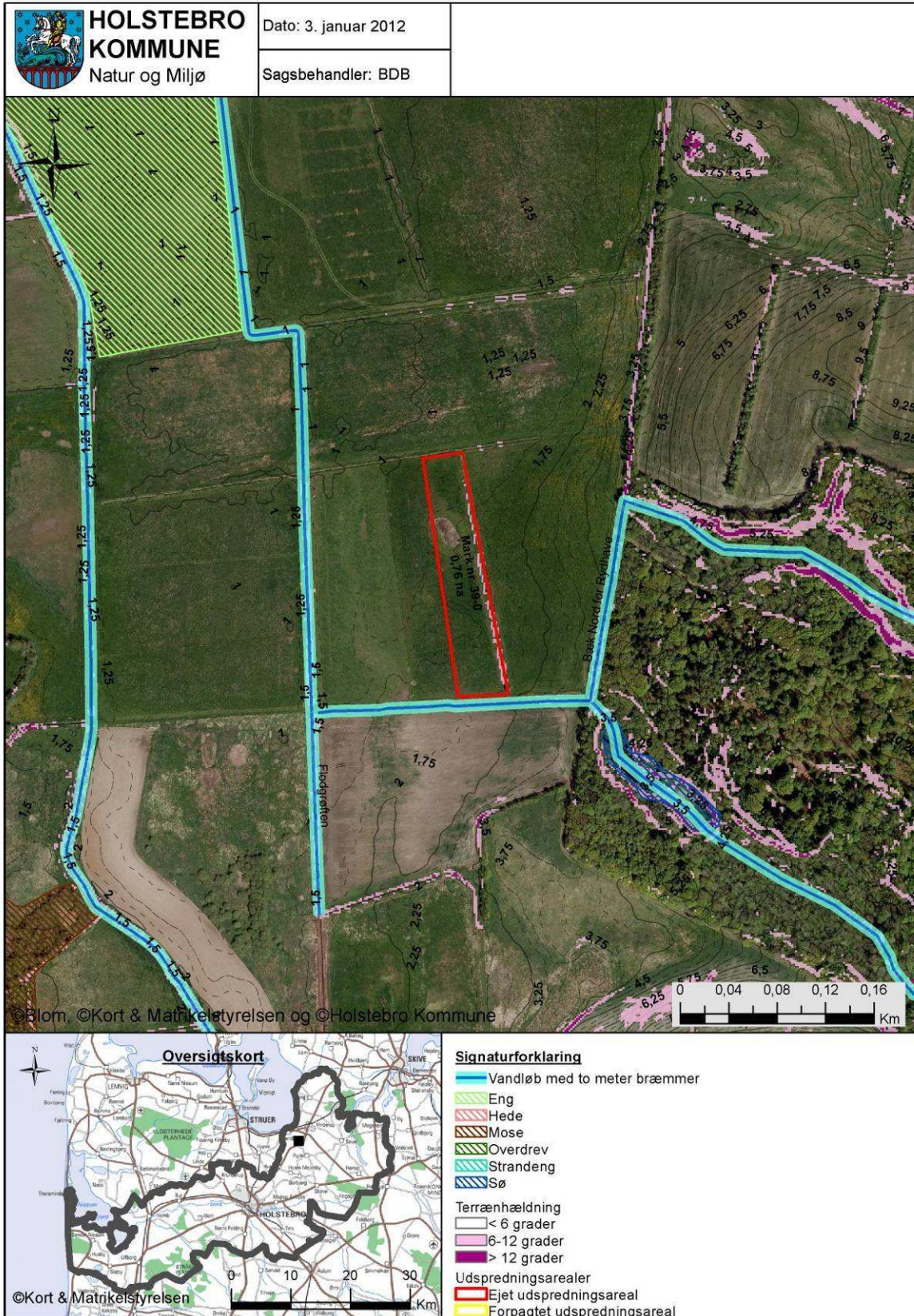

TEKNIK OG MILJØ

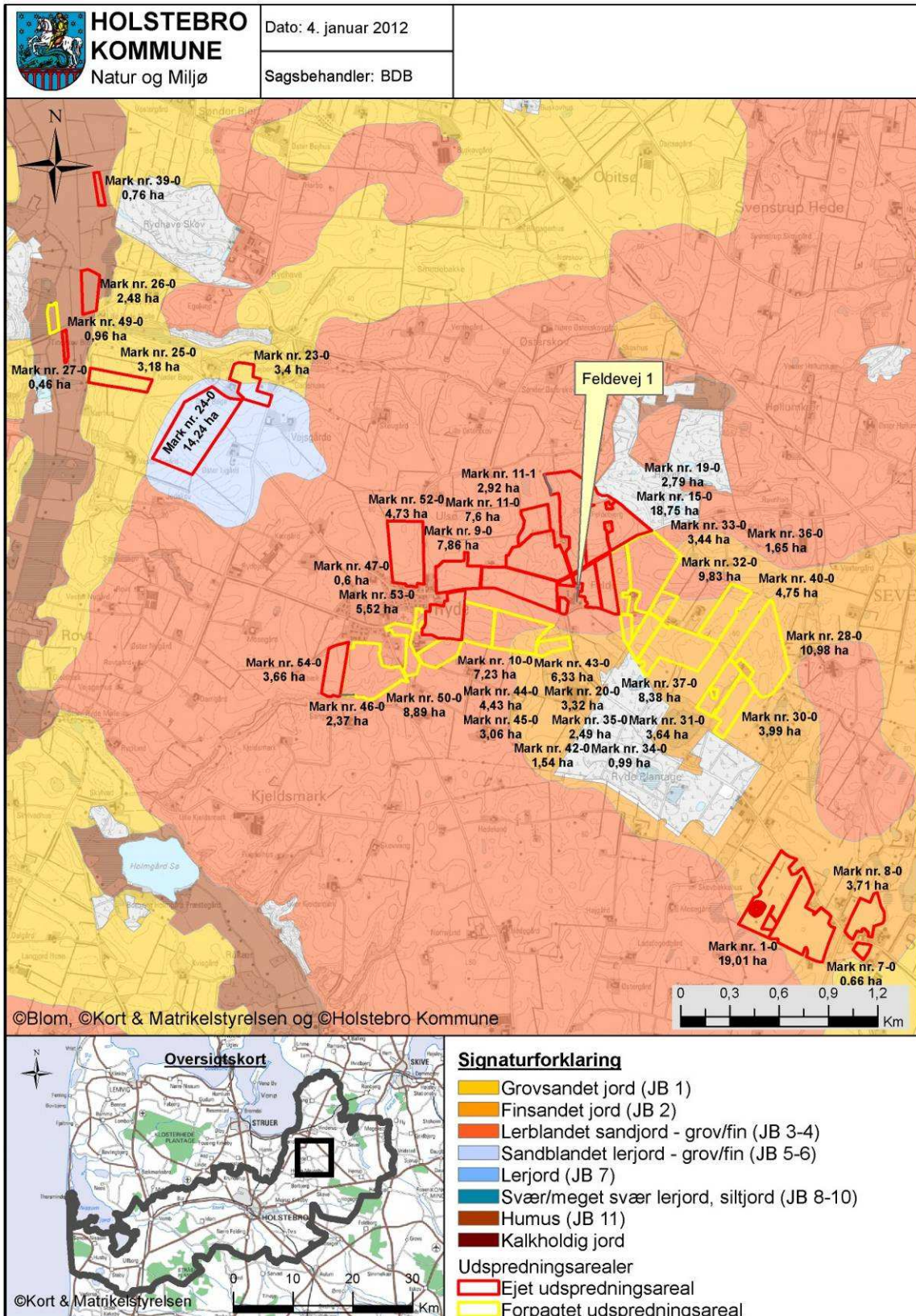
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Risikoarealer i relation til terrænforhold – mark 39-0

Bilag 11 – Jordbundstyper

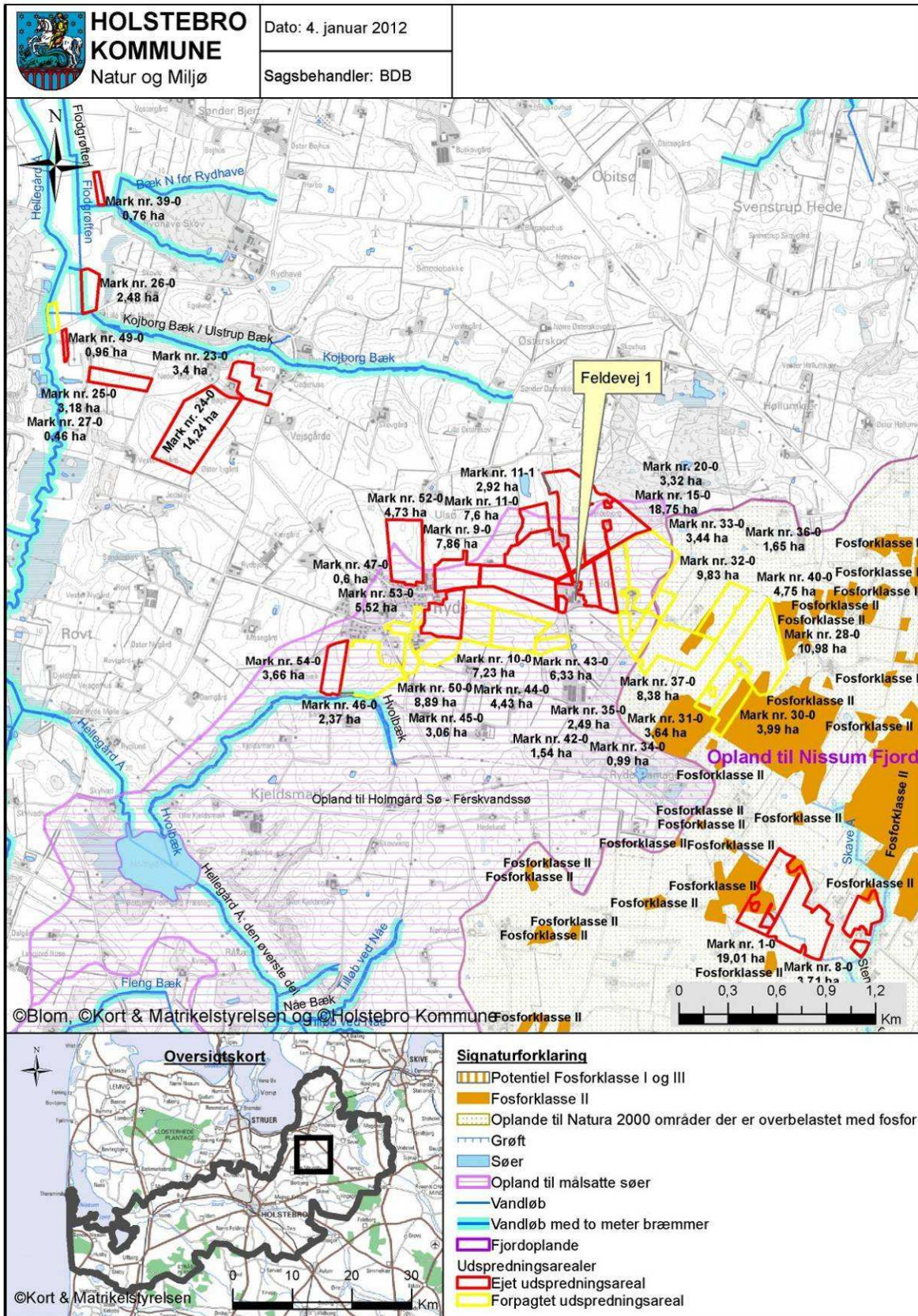

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Lavbundsarealer, opland og udbringingsarealer

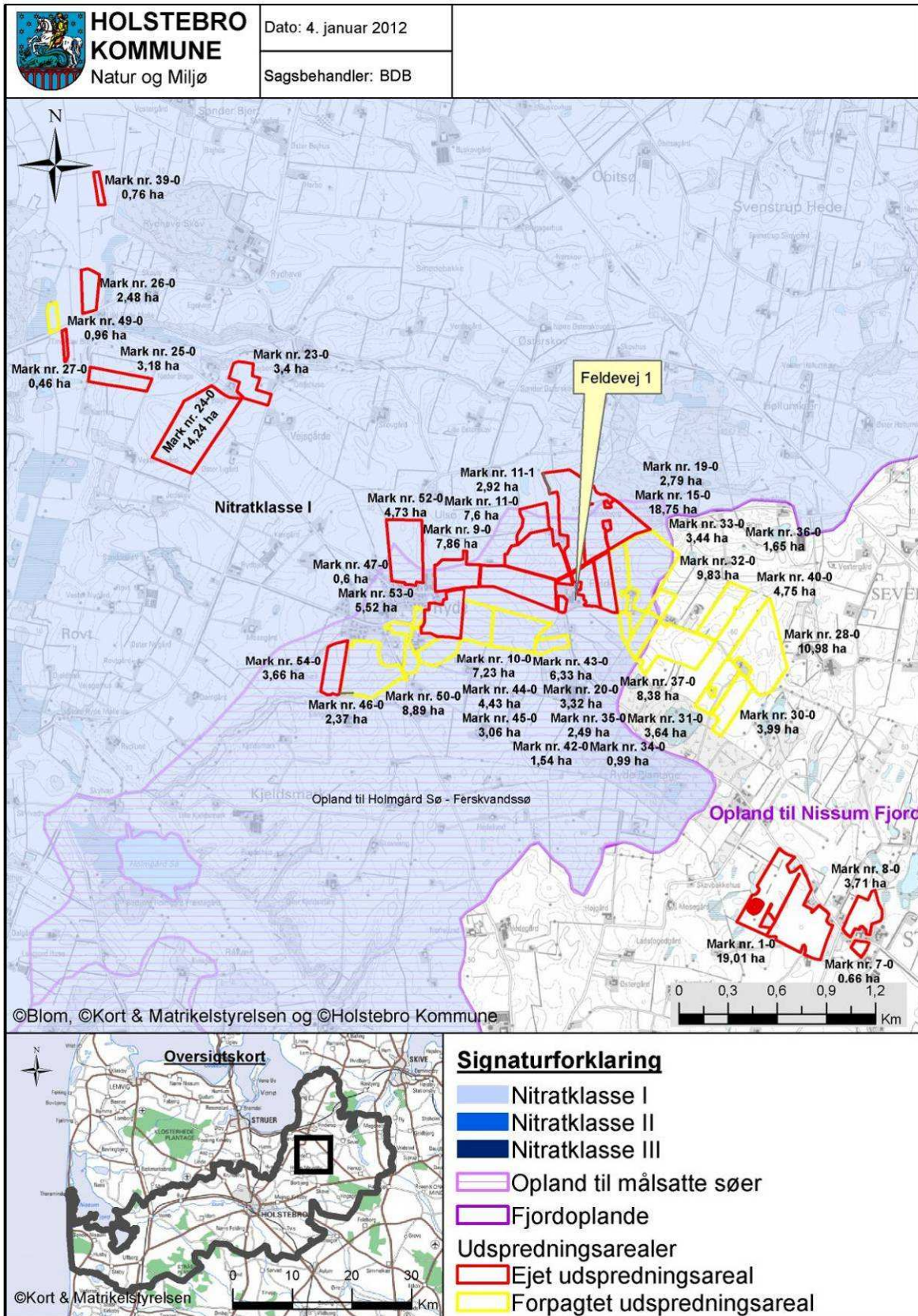

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

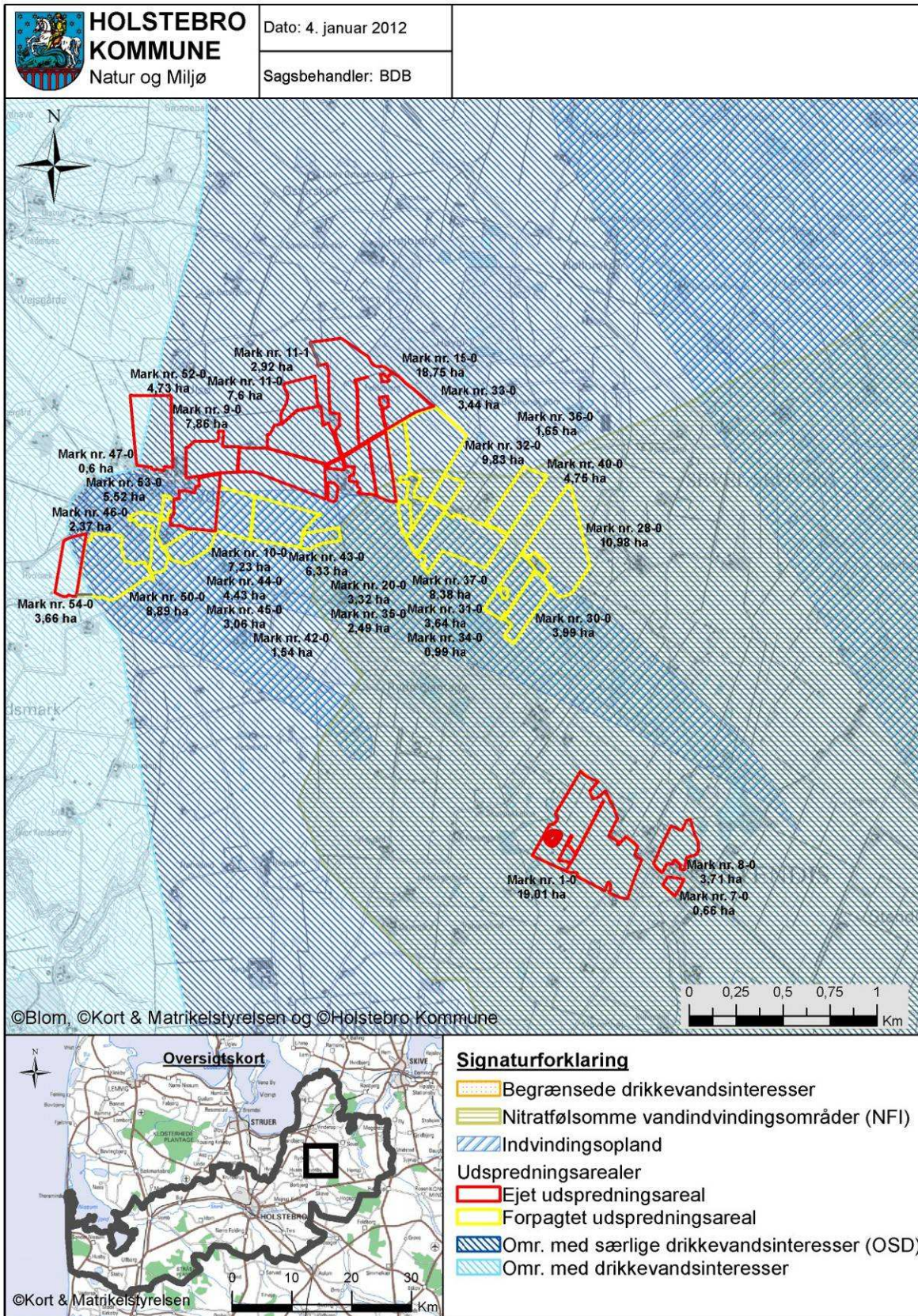

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Grundvandsforhold

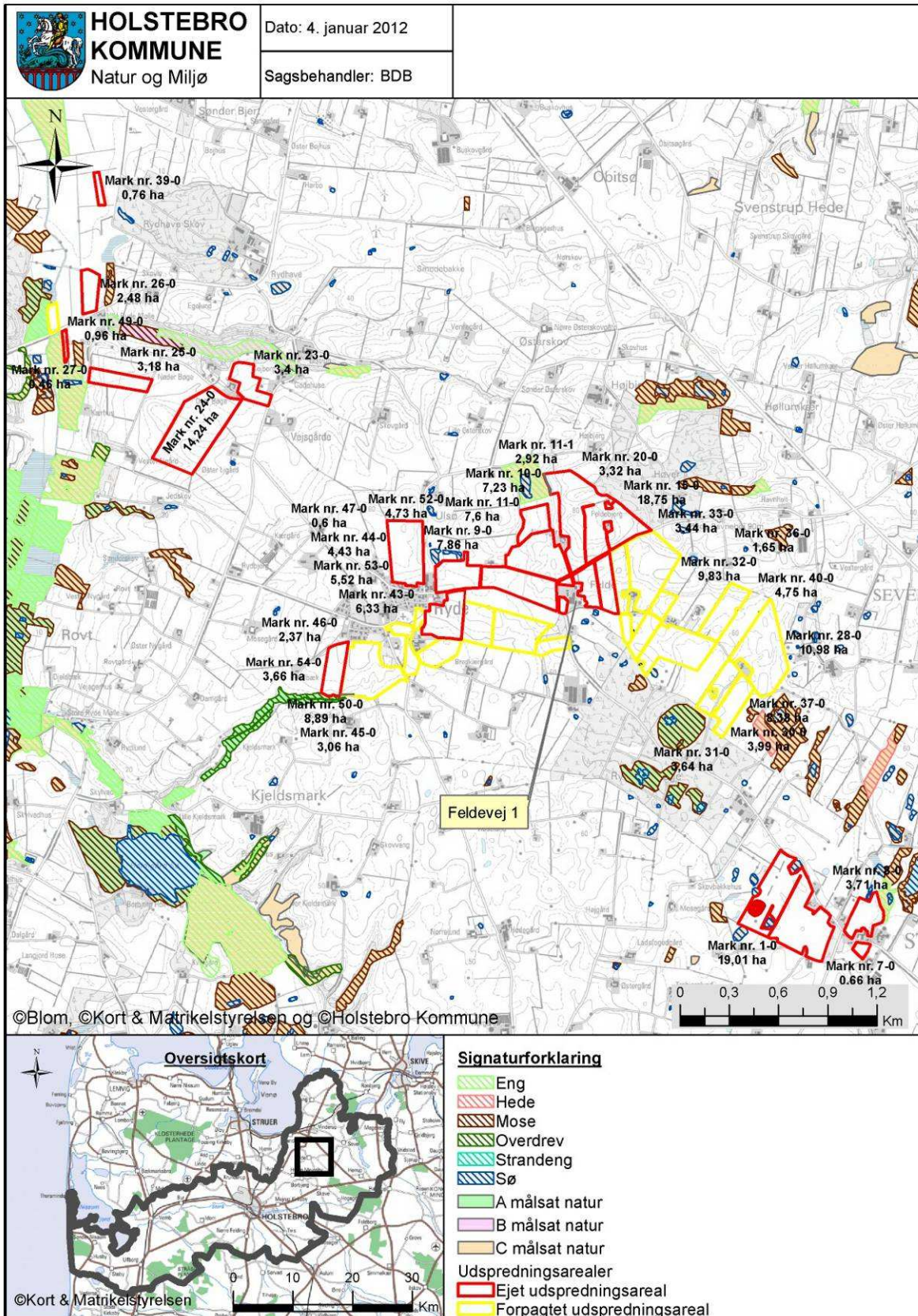

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Naturområder i forhold til udbringingsarealer

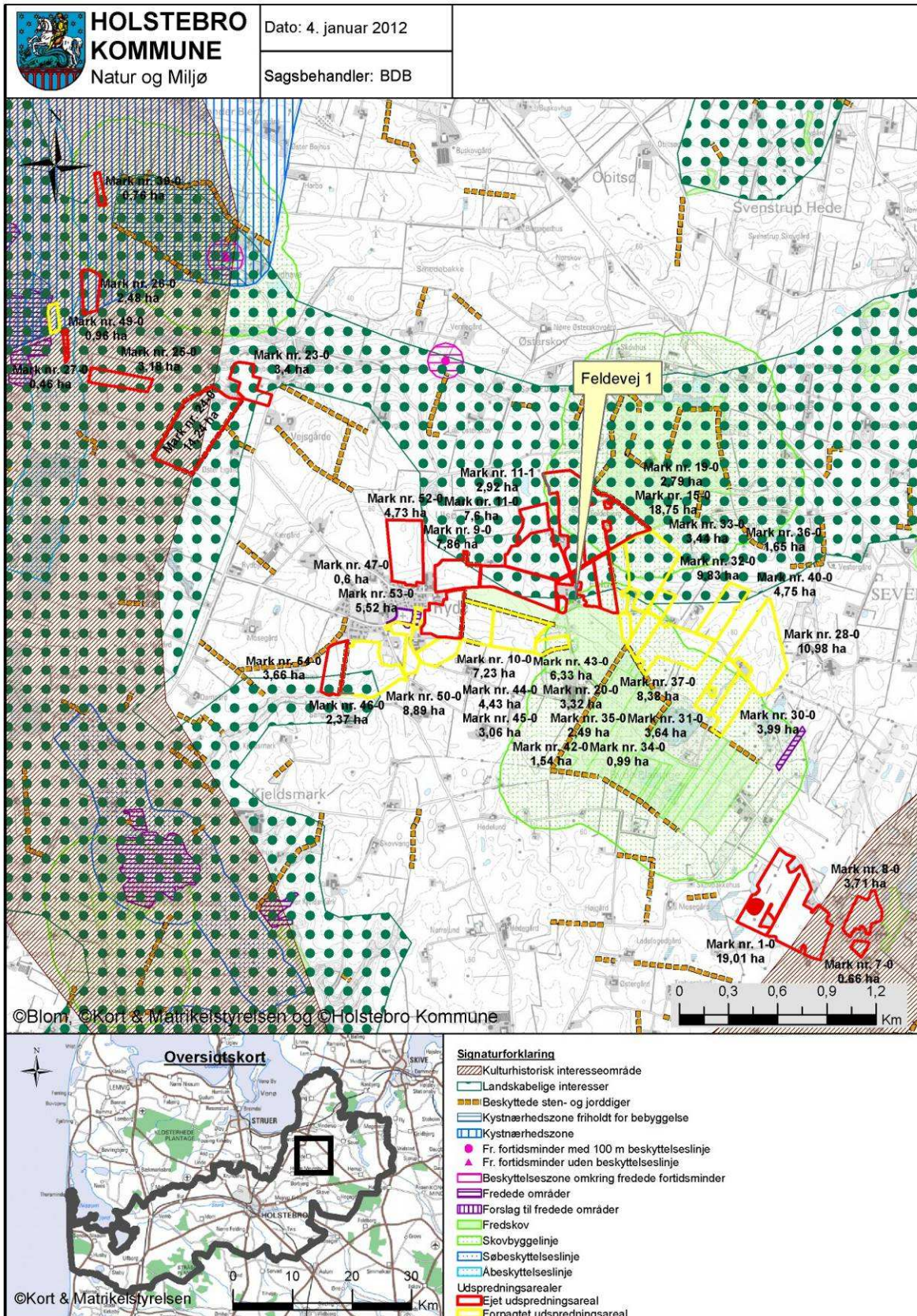

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udbringningsarealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 17 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1	1.480 m ³						
Gyllebeholder nr. 2	2.020 m ³						

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – Driftsjournal - del 2 / 2

VENTILATIONSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	1. kvartal			2. kvartal			3. kvartal			4. kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												
..												
..												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 – Notat vedr. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om kvælstofudvaskning

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Erhverv
J.nr.
Ref.
Den 22. december 2011

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om kvælstofudvaskning svarende til planteavl

Miljøstyrelsen har taget Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, jr.nr. NMKN-133-00068, fra 24/11 2011 til efterretning. Dette medfører ændringer i Miljøstyrelsens vejledning om husdyrgodkendelsesloven vedrørende konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevand, der ligger udover det fastlagte miljøbeskyttelsesniveau.

Som konsekvens af afgørelsen har Miljøstyrelsen foretaget ændringer i vejledningen, der indebærer, at vurderingen af, hvorvidt husdyrholdet indenfor det enkelte delopland har været stigende tager udgangspunkt i, hvorvidt en lineær regression viser, at der har været en stigning større end 0. Hvis forklaringsgraden r^2 er mindre end 0,5 er analysen usikker, og der skal i så fald tages udgangspunkt i en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår og niveauet pr. 1. januar 2007. Det følger af nævnets afgørelse, at hvis husdyrbruget reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlsbrug, nærmere defineret som udvaskningen ved valg af et planteavls-sædskifte, kan der ses bort fra en evt. stigning i husdyrholdet i oplandet. Nævnet har således tiltrådt, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte "planteavlsmodel". Ifølge nævnet bevirker det, at i sager, hvor dyreholdet er stigende i det pågældende opland, skal kvælstofudvaskningen fra rodzonen nedbringes til et niveau, der svarer til en arealdrift med brug af handelsgødning og et plantesædskifte svarende til jordtypeme. Dette "fiktive" udvaskningsniveau skal dermed fastlægges på samme måde, uanset hvilken dyreart husdyrgødningen stammer fra.

Miljøstyrelsen har som konsekvens heraf ændret vejledningen, så den bringes i overensstemmelse med afgørelsen fra Natur- og Miljøklagenævnet. Det betyder, at de reduktioner i udvaskningen, som følger af referencesædskifterne for husdyrbrugene i forhold til referencesædskifterne for plantebrug (flere efterafgrøder og mere græs i kvægsædskifterne) fuldt ud kan anvendes som virkemiddel til at nå planteavlsniveauet for udvaskning. Ændringen af vejledningen bevirker, at udvaskningseffekten af husdyrgødningen *ikke* længere skal fratrækkes effekten af det valgte sædskifte ved ansøgningen, som det tidligere fremgik af vejledningen, men i stedet skal der i ansøgningen vælges et referencesædskifte svarende til planteavlsbrug.

Bemærk at Miljøstyrelsen har udsendt flere helpdesk svar med baggrund i Miljøstyrelsens hidtidige vejledning og at disse svar derfor ikke er retvisende længere. Svarene vil derfor blive fjernet fra Miljøstyrelsens hjemmeside.

Miljøstyrelsen skal endvidere gøre opmærksom på, at kommunerne opfordres til at lade ændringer med henblik på opfyldelse af dyrevelfærdskrav for sohold fra 1. januar 2013 indgå i forbindelse med prioritering af arbejdet med sager om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Forholdet er nærmere beskrevet i brev udsendt til kommunerne fra Miljøstyrelsen den 20. juni 2011.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927